

Draugas
4545 W. 63 St.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

ALP 2634

Larch

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND OHIO 44103
Vol. LXXII Liepa - July 2, 1987 Nr.25

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Pietų Korėjos bėdos

Ekonomija pralenkė politiką

Vytautas Meškauskas

Kaip nematuosi - Pietų Korėja padarė milžinišką pažangą. 1965 metais jos GNP (krašto pajamos už gėrybes ir patarnavimus), padalinus iš gyventojų skaičiaus, buvo 120 dolerių. Po dvidešimt metų, kai jos pramoninė gamyba padidėjo 50 kartų, tas pats vidurkis jau siekė 2,200 dolerių - tai yra tiek pat, kaip Argentinoje ir kiek daugiau kaip Portugalijoje. Mokančių rašyti ir skaityti yra 98%, t.y. daugiau negu šiame krašte, kur randama apie 10% beraščių. Universitetuose ar kitose aukštosiose mokyklose mokėsi 24% viso jaunimo, t.y. daugiau negu D. Britanijoje, kur mokslą toliau tęsia tik 20%. P. Korėjos automobiliai su pasisekimu parduodami net JAV!

Tos pažangos apvainikavimas turėjo būti tarptautinė sporto olimpiada 1988 metais. Bet vietoje kvietimų į ją, per televiziją matome jau dvi savaites besitęsiančias riaušes. Tiesa, policija ir patys riaušininkai daro neblogą išpūdį - švariai apsirengę ir apsiejina be šaudymo (iki šiol žuvo tik vienas asmuo, ir tas pats policininkas).

Tai kalba už tai, kad švietimo ir ūkinė pažanga toli pralenkė politinio gyvenimo raidą. Panašiai yra ir kitose ūkiškai sustiprėjusiose Raminiojo Vandenyno pakraščiu valstybėse - kaip Taivane ir Singapure. Ir čia didelė pažanga, kaip ir P. Korėjoje, buvo padaryta autoritetinio režimo - panašaus į Japonijos iki 1939 m. ir Prūsijos iki 1914 m. - dėka.

Politinis gyvenimas P. Korėjoje toli gražu nebuvo toks sėkmingas kaip ūkinis. Kaip paprastai tokiais atsitikimais, studentai buvo nekantriausieji. Jų riaušės privedė prie respublikos steigėjo Sungman Rhee nuvertimo. Nauja vyriausybė po metų buvo pašalinta kariuomenės. Nuo 1980 m. kraštą valdo buvęs generolas Chun Doo Hwan, kuris įsteigė Demokratinę Teisingumo Partiją. Toji partija birželio 10 d. išrinko savo kandidatą į prezidentus dabartinio prezidento Chun pasiūlytą kandidatą, irgi ats. gen. Roh Tae Woo. Išrinkti jį turėtų ne visa tauta, bet speciali 5,000 rinkėjų kolegija, panašiai

kaip Lietuvos 1939 m. konstitucijoje numatyta. Tik po savo išrinkimo ir olimpiados būsimas prezidentas Roh žadėjo pereiti prie visos tautos rinkimų.

Studentai ir, žinoma, opozicijos partijos taip ilgai laukti nenori.

Faktinai valdžia turi gerai paruoštą 120,000 vyrų policiją ir 400,000 vyrų kariuomenę, kuri galėtų numalšinti bet kurias riaušes. Opozicija yra susibūrusi į Demokratinės Vienybės Partiją, kurios vadai yra Kim Dae Jung ir Kims Yuog Sam. Pirmasis buvo laikomas namų arešte. Kol kas jie nebuvo populiarūs ir per paskutinius neramumus iškilo nauja vadovaujanti grupė - Tautinė Demokratinė Pakaitos Taryba - kurios vadai yra neaiškūs. Studentams ir talka pirmą kartą atėjo ir vidurinioji klase, pasiekusi aukštą kultūros lygį, tačiau kol kas be jokios įtakos į valdžią.

Sias eilutes rašant atrodė, kad valdžia - jei norėtų - galėtų su riaušininkais lengvai susitvarkyti, bet tai pakenktų olimpiadai, kuri ko gero būtų perkelta į kitą vietą (Los Angeles jau siūlosi). Be to, labai pablogėtų santykiai su JAV, kurios ten vis dar laiko 41,000 karių ir yra garantavimas nuo puolimo iš Šiaurės. Beveik 2/3 korėjiečių yra per jauni, kad atsimintų bendras kovas ir, panašiai kaip vokiečiais, ne visai pasitiki amerikiečiais. Žinoma tie, kurie nepatenkinti dabartine savo valdžia, priekaištauja JAV ir prezidentui Reaganui už nepakankamą

Birželio 18 d. JAV prezidentas Reaganas Baltuose Rūmuose priėmė Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komiteto atstovus ir Lietuvos diplomatinės tarnybos šefą dr. Stasį Bačkę. Delegacijai vadovavo vysk. Paulius Baltakis. Prezidentas pareiškė, kad jis gerai pažįsta Lietuvos tikinčiųjų būklę ir užjaučia tuos žmones Lietuvoje, kurie gina žmogaus teises. Nuotraukoja iš kairės: J. Vaitkus, A. Nelsienė, J. Kavaliūnas, vysk. P. Baltakis, prezidentas Reaganas, dr. St. Bačkis, L. Stukienė, kun. K. Pugevičius ir ses. I. Marijošiūtė. Nuotr. Baltųjų Rūmų fotografo.

LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ SUKAKTIS IŠKILMINGAI PAMINĖTA ROMOJE, WASHINGTONE IR VILNIUJE...

Praėjusį savaitgalį, birželio 27 ir 28 d.d. Romoje, Washingtone ir Vilniuje vyko Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimas.

Seštadienį Vatikane audiencijų salėje popiežius Jonas Paulius II priėmė iš viso

spaudimą jų vyriausybei. Ki ti pyksta ant JAV už kišimąsi į jų reikalus.

Paskutinėmis žiniomis vyriausybė sutiko kalbėtis su opozicija. Lieka tačiau klausimas, ar opozicija turi pakankamai populiarių vadų, kurie galėtų kalbėti jos daugumos vardu.

pasaulio suvažiavusius apie trejetą tūkstančių lietuvių maldininkų, atvykusių į 600 metų krikšto sukakties minėjimą.

Lietuviai pasitiko popiežių, išengiantį į salę, šiltais plovimais ir giesmėmis.

Popiežius, pasisveikinęs su lietuvių išeivijos vyskupu Pauliu Baltakiu ir iš Lietuvos atvykusiu Telšių vyskupu Antanu Vaičium, atsisto kėdėje salės centre. Susirinkusių lietuvių maldininkų vardu į popiežių pirmiausiai kreipėsi vysk. P. Baltakis šiais žodžiais:

„Sv. Tėve, savo popiežia-vimo pradžioje Jūs pradžiuginote mus pareikšdamas, kad pusė Jūsų širdies yra Lietuvoje ir kad kasdien mel džiātės už mūsų tautą“.

Toliau jis išreiškė dėkingumą popiežiui, kad tai nebuvo vien tušti žodžiai. Popiežius skatino tėvynėje ir išeivijoje išlikti ištikimais Kristui ir puoselėti krikščionišką kultūrą bei papročius.

Dėkingumo ir meilės išraiškos vardan vyskupas popiežiui įteikė iš Lietuvos atvežtą jubiliejinį ženklą ir rožinį iš autentiško Baltijos gintarė.

Po jo, popiežių lotyniškai sveikino Lietuvos vyskupu vardu Telšių vysk. Antanas Vaičius.

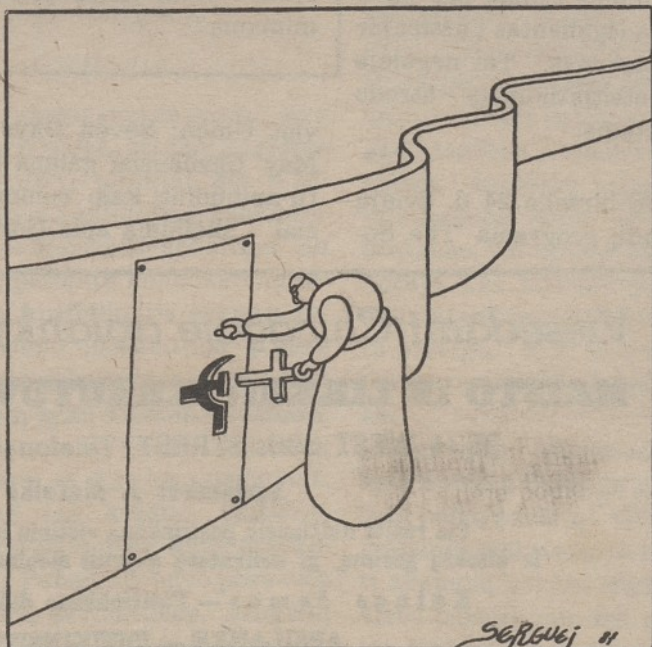
Popiežius, išklausęs abiejų vyskupų, sveikinimu į susirinkusius pirmiausiai kreipėsi angliškai, o vėliau lietuviškai, pareikšdamas, kad šiais jubiliejiniais metais reikia kuo daugiau solidarizuotis su gimtosios tėvynės Bažnyčia ir toliau rodyti paramą savo broliams ir seserims, ypač tiems, kurie kenčia už tai, kad vadovaujasi religine sąžine. Jis priminė, kad Lietuvos lietuviai žvelgia į išeivius su pasitikėjimu, žinodami, kad jų maldos stiprina juos.

Toliau jis priminė, kad visų širdys be abejonės yra kupinos džiaugsmo, nes rytoj bus paskelbtas palaimintuoju ark. Jurgis Matulaitis, kuris šių dienų Lietuvos jaunimui yra tarytum švyturys, nušviečias kelią į tautos geresnę ateitį ir tėvynės meilę.

Baigdamas popiežius Jonas Paulius II suteikė visiems apaštališką palaiminimą.

Sekmadienį Sv. Petro bazilikoje Romoje, popiežiui aukojant šv. Mišias, palaimintuoju buvo paskelbtas ark. Jurgis Matulaitis.

Lietuvos krikšto jubiliejus buvo taip pat iškilmingai paminėtas Washingtone ir Vilniuje. Apie tai daugiau kituose Dirvos numeruose.

Popiežiaus bandymas atrakinti "geležinę uždangą"...

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įkvilga*

**NATO vadas kritikuoja Reaganą. - Prancūzų vokiečių suartėjimas.
- Popiežiaus vizito Lenkijoje atgarsiai. - Sovietai apie
Rus'io skrydį. - 7 dienos Sovietijoje.**

Tuo tarpu kai kalbama apie sovietų užsienio reik. min. Sevaranadžės vizitą Washingtone dar šį mėnesį susitarti dėl datos Reagano-Gorbačiovo susitikimui ir pasirašymui sutarties dėl vid. distancijos raketų iš Europos atšaukimo, vyriausias NATO vadas generolas Bernard W. Rogers, išeidamas į pensiją, aiškiai pareiškė, kad jis tą eventualų susitarimą laiko klaida.

Jis taip pabrėžė, kad jo opozicijai tai sutarčiai pritaria visų 16 NATO kraštų kariai. Jo pažiūra, NATO galimam sovietų puolimui be atominių ginklų negalėtų priešintis nė savaitės, bet tik kelias dienas, todėl atominiai ginklai Vakarams yra būtini. Be tų ginklų Europai bus sunku pasipriešinti sovietų šantažui. Sovietai labai bijo atšaukiamos Pershing 2 raketos, kuri gali labai tiksliai pasiekti taikinius už 1,300 mylių.

Akivaizdoje tokios JAV-sovietų santykių slenksties, Bonnoje ir Paryžiuje daugiau susirūpinta didesne san tarve tarp tų abiejų kraštų. Akstinas tam yra faktas, kad Prancūzija turi atominius ginklus, kurių skaičių per penkis metus nori padidinti iš 285 iki 930 raketų, tačiau nė viena jų negali pasiekti taikinių už 210 mylių (NATO įvairių atominių sprogstamų užtaisų turi 4,600). Jei NATO jų netektų, ji priklausytų nuo Prancūzijos ir D. Britanijos turimų tokių ginklų. D. Britanija jų turi tik povandeniniuose laivuose. Už tat, jei amerikiečiai savo atominius ginklus atšauktų, prancūzai turėtų atkelti arčiau sovietų sienos savo trumpos distancijos atomines raketas. Kol bus apsispręsta, norima sudaryti vieną mišrią prancūzų-vokiečių brigadą iš atskirų tautybių kuopų, pabandyti kaip glaudžiai jos galėtų bendrauti. Vyr. vadas susitarimo dėl bendravimo atvejų būtų prancūzas.

...

Paskutinis popiežiaus vizitas pereitą mėnesį savo gimtajam kraštui - Lenkijai, spėja londoniškis The Economist - uždarė jam duris į Lietuvos krikšto 600 metų minėjimą šiais metais ir krikščionybės tūkstanties metų sukaktį Rusijoje ir Baltgudijoje. Mat šis, jau trečias vizitas savo tėvynei buvo bandymas išlaikyti popiežiaus apsilankymą grynai religijos ribose. Bet, kai generolas Wojciech Jaruzelski, pasitkęs popiežių, pradėjo

Popiežius Jonas Paulius II Lenkijoje bandė Jaruzelskiui parodyti kelią...

kalbėti apie taikos išlaikymą, popiežius atsakė, kad taikos išlaikymas reikalingas žmogaus teisių gerbimo ir dalyvavimo valdžioje. Tai esą laiptai į taiką. Jis taip pat pagyrė ūkininkus, kurie smarkiai kritikuoja Jaruzelskio režimą. Dancige, kur gimė SOLIDARUMO sąjūdis, popiežius priminė reikalingą laikytis ten pasirašyto susitarimo tarp vyriausybės ir darbininkų. Jis išpėjo kai kuriuos vyskopus nuo susidraugavimo su partijos pareigūnais ir neužmiršti paprastų žmonių. Dvasiškijai jis kaip pavyzdį pristatė 1983 m. policijos nužudytą kun. Jerzy Popieluszką.

Jaruzelskis skundėsi Vatikano Valstybės Sekretoriui kardinolui Casaroli, kad toks popiežiaus elgesys niekam nepadeda. To nepaisydamas, popiežius smarkiai kritikavo ateizmo skleidimą - aikštėje per mišias, prie Stalino laikais pastatytų gramozdiškų Kultūros Rūmų.

Išvažiuojant Jaruzelskis išpėjo popiežių, kad jis gali išsivežti Lenkijos paveikslą savo širdyje, bet negali kartu su savimi pasiimti Lenkijos problemų.

...

Paaikškėjo, kad Jaruzelskiui viešint Maskvoje š.m. balandžio mėn., Gorbačiovas jam pasiūlė kartu išsiaiškinti Katyno klausimą. Kaip žinia, sovietai ten išžudė 15,000 Lenkijos karininkų, kurių 4,321 lavoną atkasė vokiečiai 1943 metais. Faktinai jau 1960 m. tai išsiaiškinti Chruščiovas pasiūlė tuo laiku Lenkijos valdovui W. Gomulkai, bet tas manė, kad tai padaryti dar per anksti. Gomulka jautė, kad lenkų pasipiktinimas tuo įvykiu gali jam praversti politškai. Dabar susitarta sudaryti bendrą komisiją ne tik Katyno įvykiams, bet ir Ribbentropo-Molotovo pak-tui išsiaiškinti.

...

Jauno vokiečio Matijas Rust skrydis iš Helsinkio į Maskvos Raudonąją aikštę vis dar neleidžia sovietams nusiraminti. Birželio 11 d. Komjaunimo Tiesa perspausdino iš Maskvos Isvestijų kaž kokio E. Bovkun straipsnį 'Išdaiga ar apgalvota provokacija?', kur paminėjus V. Vokietijos spaudoje pasirodžiusius spėjimus - nuo savęs pridėdama:

'Juk ne taip seniai priešiskai nusiteikę elementai rengė prieš mūsų šalį provokacijas, pasmerkdami žūčiai daugybę žmonių vien dėl to, kad galėtų apnuodyti ir sukomplikuoti TSRS santykius su kitomis šalimis, sukiršinti ją su kitomis valstybėmis, 'palaidoti' Tarybų Sąjungos patiektus pasiūlymus reikšmingais tarptautinio saugumo klausimais, tarp jų ir nusiginklavimo. Pakanka prisiminti daugybę Tarybos Sąjungos oro pažeidimų atvejų kaip tik tuo metu, kada tarptautinės įtampos mažinimo perspektyvos būdavo ranka pasiekiamos.'

Kaip blogų intencijų įrodymą Isvestijos mini faktą, kad kažkas su filmavimo aparatu pataikė būti aikštėje kaip tik tuo metu, kai lėktuvas nusileido Maskvoje. Tas filmas tuojau pat buvo slapta išgabentas į užsienį ir ten rodomas. Tai negalėjo būti atsitiktinumas - atrodo sovietams.

...

CBS birželio 24 d. dviejų valandų programa 'The So-

■ Iš kitos pusės

Balandžio 23 d. GIMTASIS KRAŠTAS pradėjo spausdinti Mokslų Akademijos Filosofijos, socialijos ir teisės instituto vyresniojo mokslinio bendradarbio Antano Augaus straipsnius apie nacionalistinio antitarybinio pagrindžio Lietuvoje genezę ir veiklą su tokia įžanga:

"Šio savaitraščio kolektyvas mano, kad su tautiečiais užsienyje reikia mėginti rasti bendrą kalbą. Visiems mums reikia statyti tiltus. Tačiau kalba bendra tapstik tada, jeigu pasidalisime informacija, kurią turime. Jeigu sutarsime bent dėl terminologijos."

Toliau ten išvedžiojama, kad teroristinio pagrindžio gaujas vadinti 'partizanais' netikslu. Suprask, partizanų terminas tinka tik sovietiniams teroristams. Sovietus iš Lietuvos išvijus, ten — anot Gimt. Krašto — net su žiburiu negalėtum rasti rezistencijos, buvo tik kolaboracija su vokiečiais. Augus tai paremia SS policijos generolo F. Jekelno žodžiais apie pabaltiečius. Girdi:

"Tie žmonės gynė tik vokiečių interesus ir nė kiek negalvojo apie savo tautų likimą. Tai buvo vokiečių marionetės."

Tas 'vresnysis mokslinis bendradarbis' iki šiol dar nesugalvojo, kad sovietų saugumo organų naguose žmonės paprastai pasako, ką kvotėjai nori, o jei ne — niekas netrukdo tardytojams užrašyti taip, kaip jie nori. Jei tikrai buvo taip, kaip iš tų žodžių išeina, kam vokiečiams prireikė suiminti, tremti ir net šaudyti savo tariamus kolaborantus, uždarinėti jų institucijas? Iš tikro rezistenciją malšino supratimas, kad, vokiečiams pralaimėjus, vėl ateis bolševikai. Tokios grėsmės akivaizdoje kiekvieno žmogaus tikslas buvo kaip nors išlikti gyvam. Jei tai vadinti 'kolaboracija' — ji nebuvo 'švari'.

Panašus tikslas prieš akis turėjo stovėti ir bolševikams grįžus, tačiau jie patyrė pasipriešinimą. Augus dėl to kaltina ano laiko pagrindžio veikėjus bei vokiečių, amerikiečių, britų ir net švedų žvalgybas.

Tuo tarpu Juozas Keliuotis, kuris liko Lietuvoje ir, bolševikams atėjus, ir netrukus buvo suimtas, tardytojams tarp kitko bandant jam prikišti, kad jis likęs vadovauti VLIKui, savo atsiminimuose rašo:

"Patys vokiečiai, prieš pasitraukdami, likvidavo pagrindžio sąjūdžio centrinę vadovybę. Iš šalies objektyviai stebint atrodo, jog jie tuo tarytum norėjo bet kuria kaina patalkininkauti būsimam bolševikų terorui. Juk jeigu būtų išlikusi centrinė pagrindžio vadovybė, tai ji būtų galėjusi jam protingiau vadovauti ir gal būt Lietuvoje nebūtų prasidėjęs partizanų karas, gal būt joje nebūtų įsigalėjęs toks chaosas ir gal būt būtų buvę išvengta šio gaivališko pasipriešinimo."

Juk aišku, kad Lietuvos jaunimas, besislapstydamas nuo vokiečių karinės ar darbo tarnybos, nepasitiko sovietų kaip išvaduotojų, kurie tuojau pat irgi paskelbė mobilizaciją. Jei jau reikia būtinai mirti — geriau savo krašte ginant savo bylą. Rezultatas buvo siaubingas. Anot Keliuočio:

"Jie irgi darėsi laukiniais: kovodami su badu, irgi terorizavo savo brolius, prievarta atiminėdami iš jų maistą ir drabužius, smurtu užimdami jų sodybas, kaimus ir miestelius. Tokiame chaose niekas nebežinojo, kur priešas, kur draugas... O saugumo kariuomenė tuo metu suėmė šimtus tūkstančių lietuvių ir juos visus gyvuliniais traukiniais išvežė į šiaurę... jie (ten) dirbo badaudami, šaldami ir mirdami."

Žodžiu, dėl to gaivališko pasipriešinimo daugiausiai kalti tik patys sovietai. Šiandien tų pačių čekistų įpėdiniai vietoje atgailos kaltina kitus ir tai vadina 'tiltų statymu'! Kam jiems prireikė naujų tiltų? Naujiems trėmimams?

(vm)

viet Union: Seven Days in čiovo 'Glasnost' progresą pa-May' tiksliausiai galima bū-keliui į ... nežinią.
tų apibūdinti kaip 'commer-cial' - skelbimą apie Gorba-

(Nukelta į 3 psl.)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ANKSČIAU AR VĖLIAU SUŠVIS TIKĖJIMO IR TAUTOS LAISVĖ

Lietuvos atstovo Washing-
tone, Lietuvos Diplomatijos
Šefos dr. S.A. Bačio
žodis i Lietuvą per Ameri-
kos Balsą 1987.6.28 d.,
minint Lietuvos krikščio-
nybės 600 metų jubiliejų.

Brangūs Broliai ir Sesės,
Šiandieną minime Lietu-
vos krikščionybės 600 metų
sukaktį. Lietuvos Diploma-
tinės ir Konsularinės Tarny-
bos bei Lietuvos Pasiuntiny-
bės Washingtono vardu, nuo
širdžiai jungiuosi i visų lietu-
vių iškilmingą Lietuvos krik-
ščionybės 600 metų suka-
ties minėjimą.

Nepriklausoma Lietuva
1938 m. gegužės 29 d. Kaune
minėjo 550 metų krikščio-
nybės sukaktį, dalyvaujant
dvasinės ir pasaulinės vy-
riausybių viršūnėms, visu-
omenės organizacijų atsto-
vams. Tad, šis 1987 m. mi-
nėjimas įvyksta jau pagal
Lietuvos nepriklausomybės
laiku įvestą tradiciją, kaip
mūsų senovės valdovų prak-
tiškai realizuota krikščiony-
bės įvedimo data.

Didelis malonumas ir
džiaugsmas mums, Broliai ir
Sesės, kad Šv. Tėvas Jonas
Paulius II jubiliejines lietu-
vių iškilmes remia ir Šv. Mi-
šias celebruoja Šv. Petro Ba-
zilikoje, dalyvaujant Katali-
kų Bažnyčios viršūnėms ir
diplomatiniui korpusui, ak-
redituotam prie Šv. Sosto.
Savo palankiu mostu lietu-
vių tautai, Šv. Tėvas iškelia
mūsų tautos buitį i pasaulinę
plotmę ir atkreipia viso pa-
saulio dėmesį i lietuvių tau-
tos likimą ir religinę padėtį
Sovietų okupacijoje. Tai tei-
kia nepaprastą reikšmę mū-
sų krikščionybės sukakties
minėjimui, kuris ateityje tu-
rės įtakos i religinę būklę
Lietuvoje.

Jau dabar žinome, kad
daugelio kraštų katalikų vys-
kupų konferencijos pareiškė
lietuviams solidarumą ir
kreipėsi i Sovietų Sąjungą,
prašydamos laikytis jos tarp-
tautinių užsilaikavimų
gerbti religijos laisvę, žmo-
gaus teises ir grąžinti lietu-

viams iš jų atimtas bažny-
čias.

Iškilmų proga Šv. Tėvas
paskelbs arkivyskupą Jurgį
Matulaitį Palaimintuoju, ku-
ris bus gyvenimo šviesa mū-
sų tautos sutemose ir melsis
už išniekintų bažnyčių grąži-
nimą katalikų pamaldoms.

Malonu man taip pat pa-
brėžti, kad JAV prezidentas
Reagan atsiųstame sveikini-
me Washingtono Lietuvių
Bendruomenei, šiandieną mi-
ninčiai krikščionybės jubile-
jų, gėrėjosi mūsų tautos lais-
vės troškimu, nepalaužiama
valia ir atsparumu prieš prie-
vartinį ateizmą, tikinčiųjų
persekiojimą, ir baigė lietu-
viškai savo žodį - 'Telaimina
Jus Dievas'.

1987 m. birželio 18 d. pri-
imdamas Lietuvos Krikščio-
nybės Jubilėjaus Komiteto
vadovaujamą vysk. P. Balta-
kio delegaciją, kurioje daly-
vavau LDT vardu, Preziden-
tas parodė solidarumą lietu-
viams jubiliejų minint ir pa-
sakė, kad jis ir Valstybės
Sekretorius Shultz, kada ma-
tysis su gen. sekretoriumi
Gorbačiovu, iškels Lietuvos
reikalą.

Tikėkime, kad anksčiau
ar vėliau mūsų tėvynėje su-
švis tikėjimo ir tautos lais-
vė, lydimą Aukščiausiojo pa-
laimos.

Apžvalga...

(Atkelta iš 2 psl.)

Likimo ironija norėjo, kad
jos išlaidas, atrodo, padengė
ne patys sovietai, bet Wall-
streeto kapitalizmo isikūnija-
mas Merrill Lynch firma. Bu-
vo patiekta keliolika vaizde-
lių, kurie liudija sovietų gy-
venimo pasikeitimą i gerą
pusę, iškaitant ir leidimą ke-
liom žydų šeimom išvažiuoti.
Vienas iš pirmų vaizdelių
buvo iš Estijos, pažymint,
kad tas kraštas prisidėjo
prie Sovietijos karo pasėko-
je. Pabaigoje buvo pora vaiz-
delių iš Lietuvos, daugiaus-
iai iš 'roko' parengimų, vi-
sai nepaminint kaip tas kra-
štas atsidūrė Sovietijoje. Gal

PINČIUKAS MŪSŲ VEIKLOJE...

Juozas Žygas

Padykėliui Pinčiukui gal
atsibodo sukti Baltaragio
malūno sparnus, o gal jam
kolchozinė tvarka įkyrėjo.
Vienaip ar kitaip, atrodo, jis
atsirado mūsų tarpe. Ne tik
atsirado, bet ir veikia. Ta jo
veikla yra visur aiškiai pa-
stebima. Žinoma, jis ne ar-
kliavagis, ir ne svetimote-
riautojas - tokiais nusikalti-
mais jo niekas dar nekaltino.
Jis tik kitus sugundo tai da-
ryti. Jis tai šen, tai ten žodį
pakiša, tai su uodega pabrau-
kia, o rezultatai - aiškūs!
Prasideda nesantaika ir
nesutarimai. Barniams įsi-
siūbavus, audros debesys
pasigirsta Pinčiuko kvatoji-
mas. Žinoma, kurie mažiau
prietaringi, tai tokiems Pin-
čiukams netiki. O aš vistiek
manau, kad jis su savo uode-
ga mūsų tarpe pasišvaisto ...

Šiomis dienomis teko daly-
vauti VLIKO spaudos konfe-
rencijoje. Po labai rimtos dr.
K. Bobelio kalbos, suglaustai
pavaizdavusios VLIKO
darbus, sunkumus ir laimė-
jimus, žodis teko politinės
komisijos atstovui. Spaudos
atstovams buvo padalintos
teksto kopijos (tą ne visi da-
ro), tačiau tą tekstą paskai-
čius ir kyla mintis, kas paki-
šo tas idėjas? Būtent: Len-
kais nepasitikim, bet reikia
artintis prie tų lenkų, kurie
ima reikšti pritarimą Nepri-
klausomai Lietuvai.

REKOMENDUOTINI ARTIMIAUSIEJI POLĖKIAI

1. 600 m. nuo Jogailos ka-
rūnavimo proga VLIKO Pir-
mininkui būtina pasimatyti
su Popiežium: a. Padėkoti
už jo norą lankyti Lietuvą ir
to noro nesustabdyti; b. pra-
šyti tarpininkauti geresniam
santykiui tarp Lietuvos ir

stipriausią ispūdį Amerikos
žiurovui galėjo padaryti ei-
lės nepaprastai stipriai su-
vystytų naujagimių - nuo gi-
mimo dienos sovietų piliečiai
neturi valios savystoviai pa-
judėti ...

Idomu, kad CBS turi savo
konsultantą sovietų reika-
lams - prof. Dimitrą Simes,
iš Sovietijos išleistą prieš 14
metų. Sukant tą filmą jis ne-
gavo leidimo įvažiuoti i So-
vietiją. Ruošiant transliaci-
ją buvo kiek atsižvefgta i jo
pastabas, bet ne tiek kiek jis
norėjo, kas privedė prie jo
atsistatydinimo iš konsultan-
to pareigų. N.Y. Times ko-
respondentui Simes pareiškė:

'Tai yra 'documentary'
apie Sovietų Sąjungą prista-
tyta pačių sovietų. CBS ko-
respondentai stengėsi sukel-
ti abejonių dėl kai kurių so-
vietų pareiškimų, bet palik-
tas ispūdis buvo daug stip-
resnis negu keleta Dan
Rather atsargių pastabų.'

Lenkijos; c. prašyti ipamink
linti kun. Alfonsą Lipniūną i
Kankinių Koplyčią Romoje.

2. Išleisti specialų Eltos
biuletinį lenkų kalba.

3. Su vysk. P. Baltakio vi-
zitu pas prezidentą Reaganą
turėtų būti ir VLIKO Pirmi-
ninkas, 600 m. Jogailos karū-
navimo proga.

Likusieji klausimai yra
svarstyliniai ir kai kurie gal ir
priimtini. Tačiau mano paci-
tuoti punktai yra labai kon-
troversiniai ir jie sukels mū-
sų tarpe erzelių. Dar nespėjo
praeiti krikšto jubiliejus,
kuris mūsų visuomenės jei-
gu nesuskaldė, tai ir nesu-
jungė. Dabar priedo prie to
dar pridedama ir 'Jogailos
karūnacija'. Dar nespėjo dul-
kės nusėsti dėl VLIKO pa-
reiškimo Vilniaus arkivys-
kupijos reikalu, kuris turės
tolimesnius atgarsius. Ne-
žiūrint kaip tas reikalas yra
aiškinamas, pareiškimas yra
priešingas visuomenės nusi-
statymui. O su visuomene
net ir veiksniais reikia skai-
tytis.

Kas charakteringa, kad
Tautinių namų beveik sklidi-
nai užpildytoje salėje, tiek
kalbant Vilniaus arkivysku-
pijos, tiek Jogailos karūna-
cijos ar bendradarbiavimo
su lenkais klausimu, niekas
nei burnos nepravėrė. Atro-
do, visi buvo vandens i bur-
ną prisisėmę, kad be reikalo
neprasižiotų.

Dar nespėjus tiems ispū-
džiams išsiblaškyti ir pakar-
totinai skaitant tuos politi-
nės komisijos pareiškimus,
ateina šeštadienio, t.y. bir-
želio 20 d. 'Draugas'. Na ir
ką? Man net akys iššoko!
Kultūros priedo pagrindinis
rašiny - 'Lietuvos krikštas'
- JULIUSZ BARDACH

Kadangi krikšto jubiliejus
jau praeityje, bet ne užmarš-
tyje, tad galima tuo klausiu-
mu rašyti. Nežinau nei nuo
ko pradėti. Trūksta žodžių -
burnoje šleikštu. Reiškia
lenkai mus pakrikštijo, insti-
gavo krikšto minėjimą ir da-
bar jį aprašė. Aš nieko netu-
riu prieš tą rašinį. Bet netu-
rėčiau drąsos idėti su tokia
pavarde, ir šiuo metu. Ypač,
kai mūsų nuotaikos ir nervai
įtempti. Didžiojoje rašiny
yra geras, tačiau ir lietuvių
būtų tokį rašinį parašę, jei-
gu būtų buvę jie prašyti. Ar
iš viso verta krikščionybę mi-
nėti, jeigu net po 600 metų
mes dar neturime kas ją a-
rašytų. Nejaugi krikščiony-
bė mums nepaliko jokių gi-
lesnių pėdsakų?!

Kaip jau minėjau, rašiny
yra geras. Tačiau jame yra
dvi stambios klaidos. Reikia
pasakyti, kad tas klaidas ir
mūsų istorikai kartoja. Ra-
šoma: 'Jau suvienytos Lietu-
vos ikūrėjas Mindaugas
1250 metais priėmė lotyniš-
kajį krikštą ir drauge su juo

(Nukelta i 4 psl.)

Pro žiūroną

AKIPLĖŠISKUMAS
ar aklas kerštas? O gal ...
'pažeisto sparno' paukš-
tės viliojimas nuo savo
lizdo? ...

Stiprėjanti ir besiple-
čianti OSI veiklos apim-
tis senai prašoko logikos
rėmus ir pradeda iššauki-
ti stiprias anti... nuotai-
kas.

Kompaktiniai išgyven-
ta ir tarptautiniai ISRYŠ
KINTA skriauda žydų
tautai, pradžioje beveik
eliminavo bet kokią kri-
tiką jiems, tarsi suteikda-
ma neklaidingumo imuni-
tetą. Tarp visos eilės tau-
tų - tame pačiame laiko-
tarpyje ir veik tose pačio-
se aplinkybėse - žydai iš-
ryškėjo kaip daugiausiai
nuskriausti (ir vis tebe-
skriaudžiami!), nors - kai
kitų laisvė buvo užgniauž-
ta ir paneigtos teisės - iš-
kūrė Izraelio valstybę,
gavusi ir tebeigaunanti li-
gi šiol dar niekieno kito
neprilygstančią paramą
... be didelių skrupulų
naudojanti bet ką 'pako-
pos akmeniu' ...

'Kaltųjų medžioklė' -
kad pasaulis nepamirštų
JIEMS padarytos skriaud-
os, žmoniškumo vardan-
- skamba akiplėšišku hi-
pokritiškumu. Naudoja-
mos priemonės ir meto-
dai kartais siaubingai aso-
cijuoją ... 'viršžmogius' ...
dalį jų pačių išgyventos
tragedijos ...

Jei kam nors yra iš tik-
ro svarbu užtikrinti holo-
causto nepasikartojimą
pasaulyje - užtektų visą
dėmesį kreipti i tai, kad
jis būtų sustabdytas da-
bar, vietoj ieškojus 'kal-
tųjų' bet kur, bet kokia
kaina. Tomis pačiomis
normomis seikėjant, var-
gu ar Izraelis galėtų ak-
menį mesti i kitus ... O
Gulagai, Afganistas, Ar-
timieji Rytai - neminint
visų kitų - prašyte prašo-
si laisvojo pasaulio, žmo-
niškumo pagelbos! ...

Žydų reikalavimai, kad
Popiežius atsisakytų pri-
imti (nors tai jiems pasi-
sekė praveisti Ameriko-
je) kitos valstybės oficia-
liai rinktą prezidentą, ga-
li būti - kaip ir visi kiti
kaltinimai - tik drąsus ir
apskaičiuotas mėginimas
atitraukti pasaulio dėme-
sį nuo tikros padėties ir
veiklos Izraelyje.

Teisingumas ir tiesa
nėra Izraelio monopolis...

Ego

Pinčiukas...

(Atkelta iš 3 psl.)

iš popiežiaus gavo karūną. Tačiau po keleto metų, patyręs Lietuvos žmonių priešiskumą, buvo priverstas grįžti prie protėvių tikėjimo. Ši tezė buvo ir yra dažnai kartojama. Mūsų priešams buvo ji patogi, jie nenorėjo mūsų krikščionimis matyti. Bet tokiam teigimui nėra jokio pagrindo - ypač lietuviai, rašantieji Mindaugo krikšto klausimu, turėtų tai geriau žinoti.

Mindaugui 1261 m. nutraukus sąjungą su Livonijos ordinu (t.y. praėjus penkiems metams po Mindaugo mirties. J.Ž.) pop. Klemensas IV rašė Cekijos karaliui Otakarui II apie Mindaugą, kaip apie 'šviesaus atminimo vyrą (clare memorie M.), kuris, gavęs krikštą, buvo Apaštalo Sosto vardu vainikuotas karaliumi, tačiau nuožmiai nužudytas piktos valios sūnų'.

Po penkerių metų nuo Mindaugo mirties, Romoje turėjo būti žinoma apie likimą naujakrikščio Pabaltijo karaliaus, į kurį buvo sudėta daug vilčių. Sakoma, jeigu Mindaugas būtų atkritęs nuo krikščionybės, popiežius nebūtų jo pavadinęs šviesaus atminimo valdovu (L.E XVIII, psl.500).

Kita nemažesnė klaida yra Lietuvos krikšto aprašymas. Rašoma: 'Lenkų karalius Vladislovas (Jogaila - J.Ž) norėdamas pagal pažadą, kurį po priesaika davė sutartyje su Lenkijos karalyste ir karaliene Jadvyga, atversti Lietuvos žmones ir žemę iš stabmeldystės ir pagoniškų prietarų į Vienintelio ir Tikrojo Dievo tikėjimą, pasiėmęs su savim iš Lenkijos karalystės Gniezno arkivyskupą Bodzantę bei daug gerų ir pamaldžių dvasiškių (...) keliauja į Lietuvą, kurioje Kristus buvo dar nežinomas ir negirdėtas. Neapsiribodamas dvasiškiais, kartu pasiima ir karalienę Jadvygą, kad ji pamatytų naująją tėvynę - naują kraštą ir žmones savo vyro, o taipogi Mazovijos kunigaikščius Siemovitą ir Joną'.

Vyko su juo - rašė Dlugošas - karališkosios tarybos nariai ir taipogi daugybė lenkų riterių ir ponų. Ta pasaka dar toliau tęsiama, bet nėra prasmės gadinti popierių ir gaišinti skaitytojų laiką, nes ši Dlugošo pasaka jau senokai pačių lenkų atmeta.

Vadinamam Lietuvos krikštui, su Jogaila neatvyko nei Gniezno arkivyskupas Bodzante, nei Jadvyga. Jadvyga iš viso į Lietuvą nebuvo įkėlusį kojos. Nežinia kokiais išskaičiavimais iškilnių išvakarėse, vietoje rimtų istorinių studijų ar rašinių, mums pradėjo pasakoti vaikiškas pasakas.

Sakoma, kad niekas savai me ir atsitiktinai neįvyksta.

Gorbačiovo šuolis į tuštumą (4)

Kaip Gorbačiovas užsachuoja vakariečius

Jūratė Statkutė de Rosales

Grėsmė

Tačiau jei vakarai nepriims Gorbačiovo pasiūlymo, visose vakarų valstybėse įvyksiančios politinės pasekos gali būti labai stambaus masto. Vakarų viešojoje opinija ir balsuotojų jėga linksta aiškiai nusiginklavimo link. Balsavimų metu, ši jėga galės pasireikšti nuversdama dabartinės valdžias ir pastatydama kitas, kairesnes partijas, į valdžią.

Gorbačiovo pažadai įvykdyti Sovietų Sąjungoje didelės vidines reformas veikia vakarų viešąją opiniją ir yra pagrindinis argumentas, kurį Gorbačiovas naudoja kai jis bando paspausti vakarų valdžias į savo pusę. Galimybė, kad Gorbačiovo politiniai nepasisėkimai vakaruose gali privesti prie jo pašalinimo ir grąžinti Kremliuje "kietos linijos valdžią", yra kaip tik tai, kas grąšinimas, kurį Gorbačiovo propagandos politika pumpuoja vakarų paklausai.

Taip, kad išvadoje, vienintelis klausimas, nuo kurio šiuo metu viskas priklauso, yra: "ar Gorbačiovo reformos yra rimtas pažadas, ar tikrai propagandinis tuščias šūkis skirtas vakarų viešajai opinijai?"

Ką rodo skaičiai

Kelia susirūpinimą faktas, kad tas žmogus, kuris Kremliuje yra paskirtas koordinuoti vidaus reformas, Aleksandras Jakovas, yra drauge įgaliotas tvarkyti vakarų valstybėms skirtą propagandą. Gaunasi įspūdis, kad reformos yra pirmoje vietoje skirtos vakarams siunčiamai propagandai.

Antai politinių kalinių paleidimas buvo praneštas

Viskam yra priežastis.

Tarp VLIKo pareiškimo ir viršminėto rašinio, kuris buvo spausdintas tą pačią dieną, yra kažkoks mistiškas ryšys. Net ir pagal galimybių teoriją yra sunku prileisti, kad dviejose vietose ir skirtingi asmenys panašiai galvotų. Jaučiama kieno tai ranka, kas tai diriguoja - tik nematome dirigento ...

Nebūtina į šį reikalą reikėtų žiūrėti iš metafizinio taško. Pirmiausiai reikėtų bandyti išsiaiškinti normaliais pojūčiais. Tačiau, jeigu būtų dar gyvas Albinas Herbačiauskas, tai jis aiškiai įžiūrėtų Pinčiuko veiklą!

Gal būtų geriausia, kad skaitytojai spręstų patys ...

tiksliai tada, kada Maskvoje buvo suvažiavę apie 1,000 svarbių specialiai kviestų vakariečių, kurių tarpe buvo tokie žmonės kaip John Galbraith, Graham Greene. Visiems jiems buvo tuomet pasakyta, kad tą pačią dieną, kai jie susirinko, Sovietų Sąjungos valdžia paleido 140 politinių kalinių.

Tris savaites po to pranešimo duoto kovo 2 dieną, New Yorko "Freedom House", kurio nariai palaiko telefoninį ryšį su politinių kalinių šeimomis Sovietų Sąjungoje, pranešė, kad tegalėjo suskaičiuoti 58 asmenis paleistus iš lagerių. Helsinkio nutarimu stebėjimo grupė, veikianti šiaurės Amerikoje, pranešė savaitę vėliau, kad jie suskaičiavo 68 paleistus asmenis. Belieka tikėtis, kad dabar visi 140 jau yra paleisti, nes toks juk buvo Gorbačiovo pažadas. Tačiau tenka užklausyti: o kaip yra su tūkstančiais kitų kalinių, kurie nebuvo paleisti?

Kitas svarbus punktas yra tas, kad paleidžiama daugumoje tokių kalinių, kurių pavardės yra žinomos vakaruose, ir ypač tokie, kurie yra garsūs vakaruose. Matosi aiški intencija gauti didelę raidę pirmose vietose laikraščiuose atspausdintus pranešimus apie tokio ar kitokio žinomo asmens paleidimą iš gulago.

Apie "privačios iniciatyvos" bandymą nedrąsumą jau buvo kalbėta šio straipsnio pradžioje. Čia vėl, vakarų laikraščiuose didelę raidę atspausdinti užvardinimai "privačios įmonės Sovietų Sąjungoje" skamba žaviai, kai tuo tarpu pačioje Sovietų Sąjungoje tikrovė yra visiškai kitokia.

Šiuo metu sovietuose pasirodė daugiau vidaus ir užsienio įvykių informacijos. Pirmą kartą atsiranda kritikos straipsniai, kaip pav. aprašymai apie blogai veikiančias ligonines ar skundai, kad yra didelis trūkumas ambulatorių krašte. Tačiau tokie pranešimai tėra nedrąsus prisipažinimas, kad kitaip jau nebegalima elgtis pasaulyje, kuriame susiekimas vyksta satelitų keliu. Duoti pilnas žinias jau yra neišvengiama. Lygiai kaip yra neišvengiama vidinės ekonominės reformos, jei sovietai nori pasivyti elektronikos amžių, o nelikti it gyvas laivas modernių valstybių tarpe.

Tačiau kaip tikrai todėl, kad dauguma reformų yra dabartiniais laikais pavirtę

būtinybe, — kaip tikrai todėl, kad reformų išvengti jau nebegalima, — ir tikrai todėl, Gorbačioviui galima dabar suteikti "the benefit of the doubt". Klausimas juk yra ne tame, ar Gorbačiovas sako tiesa ar ne, ar jis tikrai žada, ar gal tik apgaudinėja ir save ir kitus. Klausimas yra tame, kad tai, ką jis žada, vistiek, anksčiau ar vėliau, kas nors turės įvykti, nes pasaulis sukasi ta kryptimi, o ne atbulai.

Senoji gvardija

Gorbačiovo priešų, kurie nenori nė kalbėti apie jo reformas, yra apstu. Pirmoje vietoje tenka įskaityti į priešų tarpą Centrinio Komiteto Plenumą, kurio narių dauguma panikiškai bijo, kad reformos privės prie Sovietų Sąjungos subirėjimo.

Greta aukščiausių partijos vadovų, lygiai taip pat kietai priešinasi Gorbačiovo reformoms aukštieji pareigūnai, ta jų karta kuriai sueina 50 ar 60 metų amžius, ir kurie kantriai kopė į ministerijų viršūnes. Kai pagaliau dabar jiems priėjo laikas gauti aukščiausias vietas, Gorbačiovas panaikino visą eilę ministerijų, sujungė kitas ministerijas į vieną, ir plati pareigūnų karta išsigandusi mato, kad aukštų vietų Maskvoje jiems nebelieka. Be to, centrinis planavimo aparatas yra naikinamas ir pagrindiniai nutarimai pereina į rankas tų technikų, kurie vadovauja įvairioms įmonėms netgi tolimiausiuose sovietijos užkampiuose.

Dar daugiau jaudinasi Maskvos aukštieji pareigūnai matydami, kad užsienio prekybos pirkimo ar pardavimo nutarimai išsprūsta iš jų rankų tam, kad išsi-barstytų į tūkstančius atskirų įmonių, kurių vadovai pirmą kartą gauna galią, jei ne nutarti, tai bent duoti savo nuomonę apie tai, ką reiktų pirkti ir parduoti.

Plačios sovietų imperijos vietinių pareigūnų gretose, tūlas viršininkas, kuris gerai gyvena kyšių dėka, seka susirūpinęs pranešimus apie "reformas", kurios gali sumaišyti kyšių kiekį ir didina riziką "įkliūti". Nemažiau susirūpinimo esama KGB pareigūnų gretose. Nors aukščiausia KGB vadovybė yra paties Gorbačiovo paskirta ir greičiausiai jam ištikima, žemesniuose sluoksniuose Gorbačiovo reformų pranešimai įnešė beveik panikos atmos-

ferą.

Kariuomenė atrodo yra patehinta iš Gorbačiovo diplomatinės ofenzivos ir iš atominių raketų panaikinimo pasiūlymo, nes pastaruoju atveju sovietų kariuomenė įgautų didelę persvarą visų savo kaimynų atžvilgiu neatominių ginklų srityje. Tačiau jei Gorbačioviui ši jo diplomatinė ofenziva nepavyktų, tuomet kariuomenė jam jau nebus tokia palanki.

Svarbiausias dabartinis sovietų komunistų partijos ideologas, Jegor Ligačovas, 70 metų amžiaus, atvirai puolė praeitą mėnesį Gorbačiovo politiką. Viešai pranešė, kad Gorbačiovo reformos "numušia sovietų sistemos prestižą" žmonių akyse.

Gorbačiovas irgi neatsilikio. Jis puolė savo priešus viešojo kalboje, kuri buvo tiesioginiai transliuota per radiją ir TV visame krašte balandžio 16 dieną. Gorbačiovas kalbėjo per komjaunimo suvažiavimą ir pasakė: "yra visa aparatūra skirta (reformoms) stabdyti. Ta aparatūra neatsirado savaime. Ją remia konkretūs žmonės, kurie randasi Centriniam Komitete, valdžioje, ministerijose, respublikose, kraštuose, darbininkų cechose ir komjaunimo gretose." Tai pasakęs, Gorbačiovas kreipėsi į jaunimą, prašydamas paramos tam, kad įveikti visus demokratizacijos priešus.

O kadangi tų vidaus priešų yra tikrai labai daug, jei Vakarai diplomatinėje kovoje pasirodys esą stipresni už Gorbačiovą, jei jam nepasisėks įveikti vakarus, jo vidaus priešai it vilkų gauja jį gyvą sudraskys po pirmo didesnio nepasisėkimo. Šitokia tat yra, esmėje, Gorbačiovo teorija, bent kiek tai liečia vakarams skirtą propagandą. Blogiausia yra tai, kad ši Gorbačiovo propaganda pilnai gali turėti nemažą kiekį tiesos.

HIRING! Government jobs — your area. \$15,00 — \$68,000. Call (602) 838-8885, Ext. 1753. (23-27)

ELECTRONIC TECHNICIAN — Ampower Electronic Instrument Company of Totowa is looking for electronic technician to repair and calibrate digital meters, power supplies etc. Familiarity with H. P., Fluke, or Tektronix a plus. On-job experience or military P. M. E. L. a must. Good starting salary & company benefits. Call for appt., Mr. SERINO, 201-256-0013. (24-26)

CARPET CLEANING TECHS

Join one of the fastest moving innovative companies in America. We seek people who are highly motivated with good communication skills & have a good driving record. No exp. required.

We offer top wages, paid vacation, holidays, % paid medical/life insurance, job security and paid training.

Call 201-575-8733 or apply: Stanley Steemer Carpet Cleaner 18 Commerce Rd., Fairfield, N. J. 07006 (24-26)

MOLDMAKER

Progressive co. needs someone with 7-10 yrs exp. in building of injection molds. Good benefits & steady overtime avail. Loc. Nr GSP exit 105. Call Nick, 201-992-1741. (24-37)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Lietuvos link (2)

Siek tiek iš politinės tikybos brevioriaus

Bronys Raila

Jei mes užsienio išeivijos ir Lietuvos lietuvių gyvenimo tikrovę vis ignoruosim, sunku tikėtis, kad pasiektume susitarimo dėl mūsų elgesio ir gal dėl kai kurių 'principų' normų. Ir kadangi taip yra, tai mes vis dejuojam, kad mum trūksta vienybės, kad ją ardydami mes kenkiam Lietuvos reikalui ir vis patarnaujam okupantui ...

Tiesa, - tos išsvajotosios vienybės praeityje nebūavo ir, deja, turbūt dar ilgai nebus. Vincas Rastenis kartais supykęs pasakydavo, kad jos ir nereikia. Aišku, reikėtų, bet kad jos negali būti, kadangi mūsų pažiūros sudaromos ir jausmai sklando iš skirtingų regėjimo ir aplinkos plotmių, kartais iš labai nevienodų interesų.

Mūsų pažiūros tautinės politikos klausimais ir dargi vienas kitas principas (tarp kabučių ir be kabučių) negali nesiskirti, nes tie mūsų šešių 'tėvynių' sampročiai, įvairdžiai, skirtingos tikrovės interesai ir ne tie patys ateities numatymai neišvengiamai ima kryžiuotis, nesutikti, stengiasi vieni kitus savo teisybėmis užgožti, atmesti ir sukritikuoti, išjuokti, kitaip manančius ar ką darančius visokiom 'išdavystėms' piktanoriškai ar demagogiškai nužeminti.

Jau daug tokio braižo kautynių turėjom anksčiau. Pas kui jos ėmė kiek pritilti, bet vienas kitas narsios kovos trimitas miškais ir kloniais vis dar nuskamba ir dabar ...

Ypač daug tų neramumų pasitaiko vadinamam kultūrinio bendradarbiavimo frontuose. Kadangi tos materijos itin dvasiškos - vis kultūra, menas, literatūra, koncertai, parodos, gastrolės, kūrėjų pasivizitavimai ar, anot A. Gustaičio, pasiglostymai knygomis ir pirštų nageliais - tai, man dingojasi, gal būtų geriau palikti tuos klausimus pirmiausia spresti ir apsispręsti patiems kultūrininkams.

Dalykai čia per jautrūs ir per rimti, kad juos galėtume patikėti tik vadovaujančių veiksmų vadam, įvairių organizacijų valdybom ar, sekmadienio pamaldom pasibaigus, mūsų didžiausiem politikam per pasitarimus parapijų kiemuose.

TEORIJA IR PRAKTIKA

Tobulybių nepasieksim. Be abejo, ir su kultūrinin-

kais réplios tos pačios bėdos: nuo idealų skaistybės ligi jų suteršimo, nuo būdogiško tautinės drausmės sargybų ligi 'išdavysčių', nuo principingo išdidumo ligi mizeriškos batlaižystės. Ir saulė vis tekės iš rytų ir leisis vakaruose ...

Aš dėl to niekad per daug nesijaudinau. Kam patinka, kiekvienas čia laisvas rautis su kuo tik nori ir dėl ko nebegali ramiai užmigti. Bet jau prieš dešimtmetį man dažnai kildavo kitas rūpestis; kas daryti, kai tiesiai šnėkamės su gyvais Lietuvos lietuviais, arba kai rašom jiems, kai kalbam jų Lietuvai? Ar ir tais atvejais būtų išmintinga susitapatinti tik su kuria viena grupe ir jos 'ideologija'? Ir ar pripažinti tik savo 'tėvynę' ir griežtai izoliuotis nuo kitų 'tėvynių'? ...

Buvau įpratęs galvoti, kaip dar prieš karą Paryžiaus politinių mokslų institute mane buvo lavinę kai kurie dėstytojai. Todėl ne kartą atrodydavo, kad mūsų dėl viršenybės rungtyniaujančių politinių veiksmų laikysenoje reikšdavosi ne reali tautinė politika, o kelionė nuo klaidos ant klaidos, nustatinėjanti trapius principus tautos išlaisvinimo, rezistencijos ir santykiavimo plotmėse.

Mūsų gyvenimo tikrovėje jau akivaizdžiai regim nuolatines rungtynes tarp teigiamų ir neigiamų jėgų, veikiančių tautinį likimą. Čia daugelyje mūsų veiksmų būna ir vertingų plusų, kaip ir neišvengiamų minusų, kur tikrovės pajutimas ir pati išmintis reikalauja sveikos pusiausvyros, o ne kartą ir proto kompromiso - aišku, kaip dar Makiavėlis mokė, visuomet atidžiai paisant, kad jis būtų kiek galint daugiau mūsų naudai.

Žinoma, tai vis daugiau mažiau painokos teorijos, kurias labai lengvai išsprendžia tik mūsų griežtųjų vėtrungių politikai. Jomis siejasi ir ne vienas žurnalistas, rašytojas, mokslų žmogus ir daugelio organizacijų aktyvistai. O aš tai jau per porą dešimtmečių nebaigiu dėl to graužtis, ypač jausdamas žurnalistinę pareigą reikalaujant, kaip sakydavom, šiaip ar taip, bet atsukti veidą tiesiai į Lietuvą. Antrą vertus, tie reportažai, komentarai ar ir 'prakalbos' per radiją, savo formom ir stiliumi turi skirtis nuo šiaip

jau straipsnių mūsų laikraščiuose, žurnaluose ar ir knygose. Čia pasisakymai yra riboto laiko, tai privalo būti trumpi, aiškūs, neperkrauti argumentų, ryškiai teigiantys vieną ar kitą mintį, lengvai suvokiamą eiliniam klausytojui, klausančiam dažniausiai sunkiom ir neramiom aplinkybėm. Mokslingos harvardiško stiliaus studijos, kad ir geriausios, radijo laidom būtų visiškai netinkamos. Tiek dėl formos.

Kas kita šių pranešimų ar komentarų turinys ir paskirtis. Nebūtų reikalo plėstis į tos kūrybos, gamybos ar amato profesines paslaptis. Kai jūs perkat automobilį ar laikrodį, tai negi būtinai reikalaujat smulkiai išaiškinti, kaip juos sukonstravo inžinieriai, kaip dirbo mechanikai. Jum svarbiausia, kad vežimas gerai važiuotų, kad laikrodis tiksetų ir rodytų teisingą laiką.

Tad ir aš čia paminėsiu tik vieną kitą aplinkybę, patepsiu vieną kitą ratuką ar pasukinėsiu rodyklėles, idant žurnalistinis auto lygiau važiuotų ir radijo laikrodį rodytų teisingas valandas.

KELETAS 'BURŽUAZINIŲ KONCEPCIJŲ'

Nemaž dėl to tekdavo sukuti galvą, tirti pasekmes, tartis ir klausinėti kritikų bei liudininkų, tada taisyti klaidas, kol sau pačiam susidariau maždaug tokį šios tikybos breviorių: -

- Vengti tikrovei priešingos retorikos. Netuščiažodžiauti su aiškiai neįvykdomais šūkiais. Nereikalauti, kad tėvynėje visi aukotųsi kovoje dėl laisvės, o čia mes saugiai miegotume, laukdami aušros ...

- Būtina išvystyti intelektualiai stipresnį gynimąsi nuo bolševizmo dvasinės agresijos prieš lietuvių tautą ir nuo mūsų valstybinę istoriją klastojančių melų, kurie Lietuvos jaunuomenėje ilgainiui ima įstrigti.

- Ofenzyviai demaskuoti sovietinius prasimanymus, atgyvinti apteršiamas tiesas žadinti valstybinės nepriklausomybės idėją, kuri, dešimtmečiams slenkant, greisia šiek tiek aptemti.

- Revizuoti nebe visur tikslų užsienio lietuvių politinį žodyną ir surealistinti sudabartinti šūkius. Nepūsti į akis pasaldintų miglų, kuriom netiki nei Lietuvos

PADĖKOS ŽODIS

Birželio 6 diena man su žmona Irena liks ilgam atmintina diena..

Esu didžiai dėkingas Chicagos Tautinės sąjungos skyriui suruošusiam mano knygos "Aušra Paliūnuose" supažindinimą su visuomene ir mano 85 metų sukaktuvių paminėjimą..

Nuoširdžiai dėkoju už šiltus ir prasmingus sveikinimus bei linkėjimus mano sukaktuvių proga Tautinės sąjungos pirmininkui dr. Leonui Kraučeliūnui.

Ypatinga padėka priklauso inž. J. Jurkūnui už mano kūrybos apžvalgą.

Skyriaus pirmininkui S. Briedžiui dėkoju už išsamią mano biografinę apybraižą.

Taip pat reiškiu padėką visiems programos atlikėjams bei atsilankiusiems svečiams.

Šia proga dėkoju kolegoms ir draugams, kurie vienokiu ar kitokiu būdu malonėjo mane prisiminti. Ačiū.

Vytautas Alantas

lietuviai, nei taip kalbantys užsienyje. Okupantų propaganda neparūpinti už dyką medžiagos pašaipai apie mus,

- Informuoti ir dėstyti tik tikrą tiesą apie politinę padėtį pasaulyje, kaip ir apie lietuvių gyvenimą ten ir čia. Subtiliai, be kaltinimų ar ša kinėjimų, be skubotų nusmerkimų. Nekomanduoti iš saugių užsienio pozicijų.

- Neužsidaryti užsienio getų narveliuose. Glaudinti ryšius. Stiprinti tautos dvasinio atsparumo pagrindus (vad. rezistenciją). Nešūkauti tik negatyviai: ne, ne, ne! Nekovoti už 'Lietuvos išvadavimą' iš Bahamų salų, ar linksmuose piknikuose, ar šeimyninėse šventėse. Bent to neaprašinėti laikraščiuose ...

- Žinoti ir nepamiršti, kad Lietuvoje sovietinė antitautinė kompartijos propaganda dirba labai uoliai ir nuolatos, stambiai valdžios išdo remiama, specialių 'liaudies švietėjų' vadovaujama.

Kaip kompartijos oficiozas 'Tiesa' (1986.12.3) pranešė, praėjusių metų gruodžio 10 d. Vilniuje pasibaigė tarprespublikinė sovietinių istorikų konferencija, svarsčiusi 'buržuazinių koncepcijų tarybinio Pabaltijo tautų istorijos klausimais kritikos problemas'. Buvo skaityta apie 40 pranešimų! Nurodyta, kad antitarybiniai Pabaltijo emigrantai ėmę žymiai aktyviau užsipulti sovietus ir kad 'mėgina iškraipyti istoriją! Vilniuje jau išleistos monografijos 'Buržuazinių koncepcijų Lietuvos TSR istorijos klausimais kritika', 'Tarybų valdžios atkūrimas Lietuvoje' ir kt.

Pranešdama apie tai, mūsų ELTA teisingai pastebėjo šias pastangas rodant, jog 'išeivių politinė bei kultūrinė veikla ir atkirčiai į Maskvos melus daro tokį poveikį, kad Kremlui prireikė su-

šaukti net 'tarprespublikinę' istorikų konferenciją'.

MŪSŲ ATSPAROS BAZĖ

Su savo kukliais ištekliais ir klaidžiojimais tarp šešių tėvynių mes tų rungtynių neatlaikytume. Nors nacionalinio valstybingumo mintis ir greito išsilaisvinimo viltys vis šurkščiau dilinamos, mūsų pusėje tebėra keturi galingi sąjungininkai: tiesa ir dvasinis lobis, kad Lietuvoje nedingo brandi tautinė sąmonė, o jaunojo karto spontaniškai išsiugdė patriotinė pasaulėjauta ir nepriklausomybės gėrio ilgesys.

Ir tai yra visų mūsų šiuo metu gal pati stipriausia bazė.

Nuo tautos kamieno, nuo Lietuvos žmonių dvasinės kokybės ir moralinio atsparumo priklausys tautos ateitis, o taip pat valstybinės nepriklausomybės atkūrimo ir forma, ir turinys.

(Bus daugiau)

DAY OR EVENING SHIFT PRODUCTION WOOD WORKING Male/Female

Call
TECHWOOD
MERRIMACK, N. H.
603-429-1900
(21-25)

MACHINE OPERATORS
WOMEN PRE FERRO
\$220 for a 50 hours week. Pleasant working conditions. Company paid benefits
GOETZ AND RUSCHMANN CO.
97 NEWARK WAY,
MAPLEWOOD, N. J. 07040
201-761-4200, Mr. VanHook
(23-29)

SAMPLE MAKER/TAILOR

Coutoure/MFG of finer womens garments. Experience a must. Millburn, N. J. 07041.
201-379-6140.. (25-27)

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

NACIŲ NUSIKALTĖLIAI

Kaip ir kituose kraštuose, taip ir Australijoje, jau kuris laikas spaudoje vykdoma ir žydų inspiruojama akcija prieš taip tariamus ar esamus buvusius "nacių nusikaltėlius". Šis reikalas sukėlė tam tikrą susirūpinimą ir subruzdimą ir mūsų lietuviškoje bendruomenėje, kaip apie tai pareiškė LB Krašto valdyba. Šiuo metu tas reikalas yra svarstomas ir vyriausybė, nors dabar prieš būsimuosius liepos mėn. rinkimus, jis yra ir sustojęs. Krašto valdyba, kartu su Baltų taryba, ukrainiečių ir kitomis rytų Europos bendruomenėmis, kurios šiuo reikalu nors ir laikosi gana pasyviai, yra parengę planą ir jį jau vykdo, tai kuo daugiau ir geriau apšviesti australų politikus ir kitus atsakingus valdžios pareigūnus šiuo reikalu, kad jie, kai ateis laikas praveisti įstatymą, žinotų visą reikalą ir iš antrosios, ne vien tik žydų duodamos pusės. Pagrindiniai punktai yra šie:

- Gerai painformuoti apie Lietuvos padėtį II-jo Pas. karo metu.
- Vokietijos ir Sovietų Sąjungos politiką Lietuvos

atžvilgiu ir lietuvių reakciją tai politikai.

- Atsakomybė už karo metu Lietuvoje padarytus nusikaltimus.

Krašto valdybos pagrindiniai reikalavimai būtų:

- Nei vienas karo nusikaltimais apkaltintas bendruomenės narys neturi būti deportuojamas iš Australijos.

- Visos, tariamų karo nusikaltėlių, bylos turi būti sprendžiamos Australijos kriminaliniuose teismuose, pagal Australijos teismų procedūrą.

- Sovietų pristatyta kaltinamoji medžiaga, neparemta įrodymais iš nesovietinių šaltinių, neturi būti priimama.

- Australijos valdžia turi apmokėti gynybos advokato išlaidas ir sumokėti kompensaciją teismo išteisintiems asmenims.

Laiškai su visais šiais ir papildomais bei daugiau paaiškinančiais punktais buvo išsiuntinėti visiems parlamentarams, kai su trumpu istoriniu priedu, buvo raštai įteikti Teisingumo Departamento atstovams, kurie ruošia karo nusikaltimų įstatymo pakeitimo projektą. Kiekviena proga ir as-

meniškuose susitikimuose su politikais ir kitais valdžios atstovais, yra su teikiama kuo daugiau informacijos apie Lietuvos padėtį II-jo Pasaulinio karo metu.

Kaip pareiškė naujoji LB Krašto valdybos pirmininkė Dana Baltutienė, tai Krašto valdyba daro viską, ką dabartinėje politinėje atmosferoje galima padaryti.

ĮAMŽINAMI LIETUVIAI

Sostinėje Canberoje buvo pagerbtas mūsų miręs vienas iš žinomiausių Australijos lietuvių dailininkų Henrikas Šalkauskas. Jo vardu buvo pavadinta viena iš sostinės gatvių. Savo amžiaus jaunystėje šis žymusis dailininkas gyveno Canberoje, čia pradėjo kurtis, dalyvauti lietuviškame gyvenime, žaisti krepšinį vietos lietuvių komandoje ir garsėti savo menine kūryba. Vėliau jis persikėlė gyventi į Sydnėjų, labai aukštai iškilo meniniame gyvenime, tuo pačiu nepalikdamas ir lietuviškos veiklos. Gaila, kad pačiame savo gyvenimo pajėgume, jis širdies priepuolio parblokštas mirė. Ne tik australai sostinėje, bet ir Sydnėje, meno pasaulyje, yra labai gražiai jį pagerbę, o Sydnėjaus sportininkai, jo prisiminimui, yra įsteigę Šalkausko vardo medalius, duodamus geriausiems Australijos lietuviams sportininkams kiekvienoje sporto šventėje.

Gegužės pabaigoje sostinėje Canberoje, pagal 1984 m. LB Krašto tarybos nutarimą, Australijos 200 metų sukaktuvių proga sostinėje pastatyti šios progos istorinę skulptūrą. Šiuo reikalu rūpintis buvo įgalioti Viktoras Martišius ir Jūra Kovalskis, kurie sudarė ir į komitetą pakvietė: žinomąją Sydnėjaus menininkę Eva Kubbos ir dr. Benių Vingilį. Jau buvo tartasi su sostinės planavimo įstaigos vadovais ir jie pritarė ir davė vietą miesto parke, prie pat centro, šiai skulptūrai pastatyti. Australijos lietuviai yra pirmoji etninė grupė, norinti įamžinti savo buvimą Australijoje ir tai parodyti šio krašto 200 metų sukaktuvių proga. Visi Australijos lietuviai yra kviečiami prie šio gražaus ir reikšmingo projekto prisidėjimo ir įvykdymo.

MANAGEMENT TRAINEES

An international corporation has recently opened their offices in Atlanta. We are currently interviewing for management trainees with sales and marketing experience. We offer outstanding compensation, full medical benefits, complete training and career opportunities.

For interview call Mr. Chille
In Atlanta 404-454-5600
In Georgia 1-800-722-6678 (24-25)

MECHANIC KNITTING MACHINES ON WARP, 14 GAUGE, COMEZ AND CEDEGA KNITTING MACHINES. MUST HAVE ABILITY TO CHANGE PATTERNS. GOOD SALARY, BENEFITS. JERSEY CITY AREA. CALL Bill 201-656-8813 (23-27)

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1987 m. balandžio ir gegužės mėnesiais:

19,000 K dol. a.a. Jurgio Strazdo palikimas, Mississauga, Kanada (iš viso 19,000 K. dol. ir 2,000 US dol.).

340.20 dol. Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjunga, per Balį Butrimą (iš viso 2,108.76 dol.).

200 dol. Raimundas ir Danutė Korzonai, Chicago, IL (iš viso 1,400 dol.).

100 dol. a.a. Stasio Barzduko atminimui — JAV LB Clevelando apylinkės valdyba, per Vincą Cecį (iš viso surinkta 884 dol.).

60 dol. Antanina Čėjauskienė, Omaha, NE (iš viso 204.50 dol.).

25 dol. ALRK Moterų sąjungos kuopa 20, per Josephine Kilkus, Chicago, IL; ALRK Moterų sąjungos kuopa 70, Westville, IL, per Julia Bednar.

20 dol. J. L. ir Irene Stankevičiai, Buenos Aires, Argentina.

PLB valdyba ir PLB Fondo vadovybė labai dėkinga visiems aukotojams už PLB LITUANISTIKOS KATEDROS įsteigimą. PLB

Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB LITUANISTIKOS KATEDROS ateities darbams ir papildomoms studijoms. Dabar gaunami pinigai bus laikomi specialiaume Stasio Barzduko vardo fonde ir skiriami Katedros plėtimui, kitų lietuvių profesorių atsikvietimui specialioms paskaitoms, lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui ir panašiai.

Visos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje, ID No. 36-3097269. Prašom čekius rašyti ir siųsti: **Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.**

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzariene
PLB Fondo reikalų vedėja

LOS ANGELES

Birželio tremimu minėjimas

Birželio 14 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Latvių Namų salėje įvyko bendras estų, latvių ir lietuvių Tragiškųjų birželio įvykių - tremimų minėjimas. Rytė, kiekviena tautybė savo bažnyčiose dalyvavo pamaldose.

Gražiai papuošta salė buvo pripildyta pabaltiečių. Latvių vicepirmininkas dr. Ansis Blakis pasveikino susirinkusius ir tarė trumpą įžanginį žodį. Programos vedėjas pakvietė įnešti vėlavas. Sugiedotas Amerikos himnas. Po invokacijos buvo pristatyti garbės svečiai.

Kalbėjo Lietuvos Generalinis Garbės Konsulas Vytautas Čekanauskas ir Estijos Konsulas Jaak Treiman. Pagrindinę kalbą pasakė Antanas B. Mažeika, 'Coalition for Constitutional Justice and Security' pirmininkas. Savo kalboje gražiai išryškines šios dienos minėjimo prasmę, perėjo į šių dienų problemas su OSI įstaiga. Paskaita buvo įdomi ir naudinga. Pabaigoje priminė, kad vyresnioji karta yra daug padariusi, dabar atėjo laikas, kad mūsų jaunesnieji turėtų stipriau įsijungti į Pabaltiečių politinę veiklą ir padėtų šį svarbų darbą tęsti toliau. Susirinkusieji gausiais plojimais išreiškė padėką už gerai pasakytą kalbą.

Valdis Pavlovskis, Latvių Los Angeles Bendruomenės pirmininkas, padarė idomų pranešimą, kad Latvijoje (vakar naktį - birželio 14 d.) 'Helsinkis 86' grupė surengė demonstraciją. Joje dalyvavo apie 6000 žmonių. Žadėję ten dalyvauti ir lietuviai, bet jam nepasisėkė sužinoti ar lietuviai gavo leidimą išvyk-

ti iš Lietuvos.

Perskaityta ir priimta rezoliucija.

Meninėje dalyje lietuvius atstovavo sol. Antanas Pavasaris, jam akomponavo muz. Raimonda Apeikytė. Solistas padainavo 'Nemunė li' - muz. Onos Metrikienės ir 'Lietuvos laukai' - muz. Salomėjos Čerienės. Šias dainas sol. Antanas Pavasaris atliko labai gerai.

Latvių programą atliko trys jaunos mergaitės, padai nuodamos 3 liaudies dainas. Jų jaunatviškas grožis ir švelnūs balseliai maloniai nuteikė publiką.

Minėjimas baigtas sugiedojus visų trijų - estų, latvių ir lietuvių himnus.

(am)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

MECHANIC

Leading contract packager seeks ambitious indiv. to work as packaging mechanic. Aerosol and/or liquid filling exp. a must. Qualified applicants may apply in person or call 201-785-0333 for an appointment.

CHEMSPRAY PACKAGING INC.

5 TAFT RD., TOTOWA, N. J. 07512 (22-28)

MANAGEMENT TRAINEES

An international corporation has recently opened their offices in Atlanta. We are currently interviewing for management trainees with sales and marketing experience. We offer outstanding compensation, full medical benefits, complete training and career opportunities.

For interview call Mr. Chille
In Atlanta 404-454-5600
In Georgia 1-800-722-6678 (24-25)

MECHANIC

POSITIONS OPEN FOR
HEAVY DUTY BUS/TRUCK

MECHANIC
• EXPERIENCE PREFERRED
• GOOD STARTING SALARY
• CLEAN WORKING CONDITIONS
• EXCELLENT BENEFITS
• MUST HAVE OWN TOOLS
COMMUNITY BUSLINES

201-473-6230, WALTER (24-30)

MANUFACTURING OPPORTUNITIES

International manufacturing corporation with facilities in Windsor, N. J. (Exit 8, N. J. TPK) has immediate openings for experienced production workers. Complete benefits package & good starting salary. If you are self motivated and have a good work history, please call 609-443-5800 ext. 221. (20-26)

Atostogose ar namuose skaitykite

DIRVA

DIRVOS prenumerata metams 17 dol. Visiems naujiems prenumeratoriams išsiųsime veltui pasirinktinai vieną Vilties leidinių: Vytauto Alanto romaną "Aušra Paliūnuose" ar Jono Švobos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva"

— A T K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 17 dol. už Dirvos prenumeratą ir pageidauju gauti veltui:

☐ V. Alanto "Aušra Paliūnuose"

☐ J. Švobos "Seiminė ir prezidentinė Lietuva"

Prašau siuntinėti DIRVĄ žemiau nurodytu adresu:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pagerbė prelata Joną Kučingį

Rūta Sakienė

Kalifornietiškai giedrą ir saulėtą gegužės trisdešimt pirmos dienos rytą, minios žmonių suplaukė į Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčią, drauge su prelatu Jonu Kučingiu atšvęsti jo kunigystės penkiasdešimties metų jubiliejų. Atšvęsti, bet drauge šia iškilminga proga parodyti losangeliečių gilią meilę ir didelę pagarbą buvusiam ilgamečiui šios parapijos klebonui.

Jaudinančiai iškilminga buvo šventė, kaip ir pridera iškiliam dvasiškiui švenčiant tokį jubiliejų. Suvažiavo daug garbingų svečių dvasiškių - vyskupas Brizgys, Darbininko redaktorius kun. Bučmys, selezietis kun. Urbaitis iš Brazilijos, prof. kun. Rubšys iš New Yorko, kun. Valiuška iš Arizonos, jaunas kunigas Carl Cleaver, baigęs mūsų parapijinę mokyklą ir, be abejo prelato Kučingio įtakoję, norįs darbuotis lietuviškoje parapijoje. Vienin tėlis svečias ne dvasiškis, didelį tautinės idėjos rėmėją ir draugą asmeniškai pasveikinti, iš Chicagos atskrido Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Visi dvasiškiai ir kiti garbingi svečiai solenizantą atlydėjo prie altoriaus. Organizacijų atstovai ir solenizanto artimieji nešė aukas, skaitymus pravedė jaunimo veikėjai Gintaras Grušas ir, paskutinės Kriaučeliūno Fondo premijos laimėtojas, Tadas Gintautas Dabšys. Pakiliai skambėjo parapijos choras ir solistai Antanas Polikaitis bei viešnia iš Arizonos Karen Vidžiūnienė. Pamokslą sakė kun. Bučmys. Mišias, drauge su pačiu jubilijatu, koncelebravo naujasis parapijos klebonas dr. kun. Algirdas Olšauskas ir visi svečiai kunigai, išskyrus vyskupą Brizgį, kuris po religinių apeigų pirmasis pasakė sveikinimo kalbą.

Po vyskupo solenizantą sveikino gen. kons. Vytautas Čekanauskas ir svečias iš Chicagos, ALT S-gos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas ir prel. Jonui Ku-

čingui Tautinės Sąjungos vardu įteikė plaketę. Bendruomenės vardu žodį tarė LB-nės Vakarų Apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė, o Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles sk. pirmininkas inž. Antanas Mažeika sveikino visų Los Angeles ALTai priklausančių organizacijų vardu.

Solenizantas prel. Jonas Kučingis, kaip ir visuomet, rado pačius taikliausius ir nuoširdžiausius padėkos ir įvertinimo žodžius. Kalbėjo apie Lietuvoje paliktą didelę ir gausią giminę ir kad prieš keturiasdešimt metų atsidūrė čia, Los Angelėje, vienas

Vysk. V. Brizgys atlieka specialias pamaldas, kun. J. Kučingui švenčiant 50 metų kunigystės jubiliejų.

Prel. Jonas Kučingis, vysk. V. Brizgys ir D. Donohue, eina bažnyčion padėkos mišiom. Jūs seka ALT S-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas ir Lietuvos gen. konsulas V. Čekanauskas.

tarpe svetimųjų. Bet 'Mylėk kitus ir pats būsi mylimas' buvo jo viso gyvenimo kelrodis ir štai - nors jo artimieji šiandien jo kunigystės jubiliejų švenčia toli tėvynėje, ir be jo - jisai nebėra čia vienas, kaip kad buvo tolimoje praeityje. 'Jūs esate mano motina, mano broliai, ir mano seserys' - sujaudintas citavo Šventojo Rašto žodžius mūsų mylimas Klebonas Emeritus ir visoje bažnyčioje jutai, kaip vėjeliui papūtus per išplaukusias javų varpas, iš visų širdžių pakylanti tos pačios meilės gražinamo jausmo subangavimą.

Sugiedojus Lietuvos Himną, tūkstantinė žmonių mi-

siais gardumynais ir pasidailinti dienos išpūdziais bei su šios dienos kaltininku surištais prisiminimais. O tų prisiminimų be galo gausu!

Kas žino, kokia šiandieną būtų Los Angeles lietuvių ne tik parapija, bet ir kolonija, jei Viešpaties ranka ir likimas į Ramiojo Vandenyno pakrantę nebūtų atvedę kunigą Joną Kučingį?! Niekas nežino, bet atspėti nesunku, kad vargu ji būtų tokia energinga, klestinti ir bujojanti, kaip kad dabar ją turime.

Dar karo pabėgėliams nepradėjus masiniai emigruoti iš Vokietijos stovyklų, tuometinis mažytės, varganos Los Angeles parapijos nebejaunas ir paliejęs klebonas Julius Macijauskas 1946 metais išsikvietė jauną tremtinį kunigą, kuris jau buvo spėjęs būti ne tik Silalės parapijos klebonu, bet Telšių gimnazijos ir Margirio pulko kapelionu, o vėliau, tremtyje, Rottenburgo vyskupijos lietuvių tremtinių sielovadžiū.

Už metų, 1947 m., kunigas Jonas Kučingis tampa Los Angeles parapijos klebonu. Nepasitenkindamas maža saulele parapijiečių ir matydamas, kad Kalifornijoje iškūrimo sąlygos naujai atvykusiems tikrai ne blogesnės, o gal dar net ir geresnės nei kituose didmiesčiuose, naujasis klebonas pravedė labai gyvą ir puikių išdavų atnešusią propagandą, nepasitenkindamas tik atitraukti kiek galima daugiau lietuvių, bet ir atsikėlusiems sumaniai padėdamas isikurti.

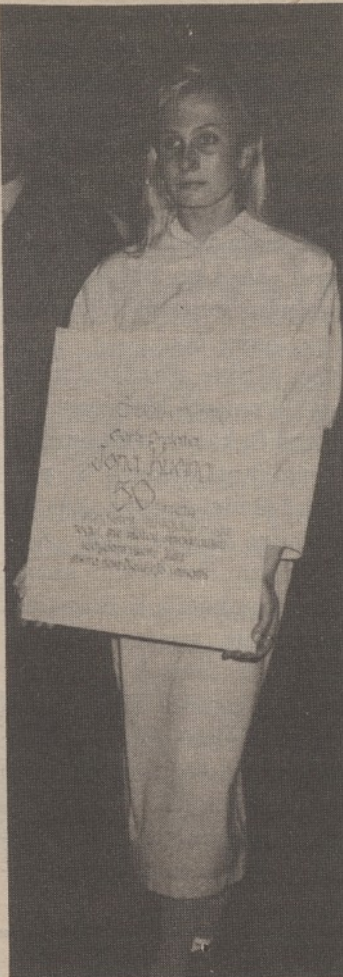
Kolonija augo, o klebonas Jonas Kučingis energingai ir neatlaidžiai plėtė parapijos apimtį. Netruko, kol naujosios Šv. Kazimiero lietuvių parapijos pastatai užėmė visą didelį miesto bloką. Čia visą laiką verda lietuviškas gyvenimas. Be pačios bažnyčios tame bloke telpa atskiras pastatas su dviem renginių salėmis ir virtuvėmis, pilno sąstato mokykla ir šeštadieninė lituanistinė 'mokyklėlė', turinti taip pat iki šim-

to mokinių ir dvidešimt penkis mokytojus. Gyvenamieji butai, anksčiau apgyventi seselių, dabar nuomuojami vyresnio amžiaus parapijiečiams. Ir dar keli pastatai, naudojami parapijos reikams ir kunigų apgyvendinimui.

Bet ne vien materialiniu parapijos klestėjimu rūpinosi darbštusis ir apsukrus Los Angeles lietuvių parapijos klebonas. Jis lygiai aktyviai ir jautriai jungėsi į lietuvių organizacijų skyrius, remdamas jau esančius. Dauguma dvasiškių, užsiėmę parapijiečių sielovada, neberanda laiko veltis į kitoki veikimą. Bet ne Los Angeles lietuvių klebonas! Gilus ir susipratęs patriotas, kaip retas dvasiškis, savo veikloje, aukose ir jautriuose, prasmingai išsakytuose pamoksluose - visur ir visada - buvo savo parapijiečiams, ir užklydusiems svečiams pavyzdžiū kaip reikia mylėti savo pavergtą tėvynę ir jai dirbti.

Veik keturias dešimtis metų klebonavęs Los Angeles lietuvių parapijoje, kurių bėgyje buvo Šv. Sosto pakeltas prelatu, prieš pora metų pasitraukė iš pareigų. Savo sukurto, išklestėjusios parapijos vairą atidavė į naujojo klebono, dr. kun. Algirdo Olšausko pareigingas rankas, bet, pats atsipūtęs, neatsisėdo pailsėti. Mylimasis mūsų Klebonas Emeritus nestebi tik iš tolo savo prasmingo gyvenimo sudėtų milžiniškų pastangų ir gąbaus sumanumo vaisių. Jis ir šiandieną, kaip ir per visus tuos ilgus dešimtmečius, darbščiai įsijungęs į parapijos gyvenimą ir gyvai stebi bei prisideda prie lietuvių veiklos.

Sveikas ir jaunas ne tik išvaizda bet ir galvojimu, mūsų visų nuoširdžiu linkėjimu ir Viešpaties malone, gerbiama ir mylimas mūsų prelatas Jonas Kučingis nepasitrauks nuo savo mylimos parapijos ir jos žmonių, kol keliai ir takai vėl bus laisvi grįžti į gimtąją Svėkšną, kur dar jo laukia ir ilgisi ten pasilikę artimieji.

Audrytė Gedraitytė mišių metu neša prel. J. Kučingui, jubiliatui, adresą pasirašytą 700 parapijiečių dalyvavusių iškilmėse.

nia rinkosi į didžiąją parapijos svetainę, kur dar rado progos paspausti Jubiliatui ranką ir asmeniškai tarti vieną kitą padėkos bei sveikinimo žodį, pasivaikinti skal-

Prel. J. Kučingio pagerbime susitikę, iš dešinės: žymusis krepšininkas Pranas Liubinas, prel. J. Kučingis, p. Liubiniene ir Liucija ir Antanas Mažeikos..

BOSTONO LIETUVIAI

NAUJA ALTO VALDYBA BOSTONE

Š. m. birželio 24 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos patalpoje įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus metinis susirinkimas. Susirinkimas įvedė dvi naujoves. Penkiom dalyvaujančiom organizacijom pritariant, buvo atsisakyta rinkti naują valdybą įprasta rotacine tvarka: buvo išrinkta "darbo valdyba". Antra naujovė — skyriaus valdyba sudaryta iš jaunesnės kartos atstovų. 1987-88 metų kadencijai į Alto Bostono skyriaus valdybą įeina: Gintaras Čepas — pirmininkas, Algirdas Budreckis — vicepirm., Dalia Ščiukaitė — sekretorė, ir Bronius Banaitis — išdininkas.

Susirinkimas nutarė paremti lietuvių Juozo Casper (Kasparavičiaus) kandidatūrą į Bostono miesto tarybą. Susirinkimas taip pat nutarė imtis iniciatyvos sudaryti bendrą komitetą su latviais ir estais tikslu suorganizuoti iškilmingą Pabaltijo Respublikų kūrimosi 70 metų jubiliejaus minėjimą 1988 metais.

(amb)

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS BOSTONE

LB Bostono apylinkės surengtas birželio 14 d. minėjimas pradėtas Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldomis, kuriose organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Ten Šv. Mišias atnašavo

vo trys kunigai: klebonas kun. Albertas Kontautas, buv. klebonas kun. Antanas Baltrušius ir svečias pranciškonas Steponas Ropolas, pasakęs taip pat pamokslą apie lietuvių tautos kančias.

Antroji minėjimo dalis vyko parapijos salėje, kur programą pradėjo LB vietos apylinkės pirmininkas Brutenis Veitas, o toliau jai vadovavo Gintaras Čepas.

Prof. Tomas Venclova, pagrindinis kalbėtojas, koncentravo klausytojų dėmesį į lietuvių tautos likimines problemas: į rusų ir vokiečių padarytus mums nuostolius, grėsmingus lietuvių tautai pavojus ir ateities perspektyvas. Pacitavęs Sibiro tremtinės dr. Dalios Grinkevičiūtės paskelbtą pagrindinę spaudoje atsiminimų ištrauką, kalbėtojas grąžino klausytojus į baisiąją anų dienų lietuvių tautos naikinimo realybę. Tas epizodas iškėlė negyvenamoje Jakutijos saloje išmestų mūsų tautiečių - daugiausia moterų - dramą, kurios vyksmas - tai nepakeliamu fiziniu darbu kova dėl gyvybės, moralinis teroras, šaltis, badas ir mirtis ...

Prelegentas pabrėžė, kad pirmieji masiniai trėmimai palietė virš 30,000 Lietuvos gyventojų, o vėliau mūsų tauta neteko per 300,000 geriausių savo narių, todėl minėjimuose turėtume išryškinti visus trėmimus.

Prof. T. Venclovos aiškinimu, holocaust yra dviejų rūšių. Pirmasis tautos naikinimo būdas - tai planingos okupanto pastangos visiškai

užmigdyti pavergtojo tautinę sąmonę, iščiulpti jo dvasią ir jį įsisavinti su visomis jo kultūros apraiškomis. Antroji rūšis - tai visiškas tautos sunaikinimas fiziškai, kaip Stalinas marino Volgos vokiečius, Krymo totorius ir kitas Kaukazo tautes, o Hitleris žudė žydus ir čigonus. Lietuvių tauta išgyveno pirmąjį naikinimo stadiją, bet jai grėsė ir antroji, jeigu būtų užsitęsęs Stalino laikotarpis, ar karą būtų laimėjęs Hitleris.

Bet T. Venclova nėra beviltiškas pesimistas. Iš arti stebėjęs, kaip sovietų ir nacių trėmimai ir kalėjimai kone visiškai sunaikino ar iš Lietuvos išbaidė senąją inteligentiją, jis buvo liudininkas, kaip vėl iš tautos šaknų lyg stebuklu išaugo naujoji kūrybinga mūsų šviesuomenė. Jis tiki lietuvių tautą ir jos sugebėjimu išlaikyti ir kitus likimo skirtus jai bandymus. Jo nuomone, Lietuva - nors yra akivaizdžiai rusinama - šiandien dar nerusėja, yra pakankamai stipri.

Kitą minėjimo programos dalį atliko lituanistikos mokyklos mokinės, primindamos kalinamus Sibire mūsų laisvės kovotojus ir uždegamos jiems simbolinę žvakutę.

Minėjimo proga buvo pasirašoma prezidentui Ronald Reagan peticija, kuria prašoma padėti išlaisvinti kalinamus Sovietijos gulaguose Lietuvos kovotojus, lietuvius kunigus ir kitus sąžinės kalinius.

MINEJIMAS BROKTONE

Cia minėjimą surengė LB vietos apylinkė. Minėjimas buvo dviejų dalių: organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis, pamaldos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje už tų įvykių aukas ir, tuoj po pamaldų, iškilmingas susirinkimas salėje po bažnyčia.

Šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Petras Šakalys, o iškilmingą susirinkimą atidarė ir pravedė LB vietos apylinkės pirmininkas Stasys Eiva. Klebonui kun. P. Šakaliui sukalbėjus invokaciją ir dalyviams sugiedojus posmą 'Marija, Marija', kalbėjo kun. Volde-maras Cukuras iš Putnam, Conn.. Vėliau Antanas Kulbis parodė savo susuktą filmą 'Partizanas'.

Savo kalbą kun. V. Cukuras parėmė savo prisimini-

mais iš pirmųjų masinių trėmimų, patirtimi iš susitikimų okupuotoje Lietuvoje su Nijole Sadūnaite, kun. Alfonsu Svarinsku ir kitais, o svarbiausia - Juozo Keliuočio ir Nijolės Sadūnaitės išleistais atsiminimais. Kalbą jis baigė Lietuvos žmonių prašymu 'Nepamirškite mūsų!'. Nebuvo pasakyta, bet aišku, kad okupacijoje laukiama nepamiršimo ne vien mintyse ir maldose, bet ypač darbais, kurie gali pavergtiesiems padėti.

NAUJA VALDYBA

Birželio 7 d. įvykusiame LB Bostono apylinkės susirinkime išklausyti valdybos pranešimai apie ligšiolinę veiklą, pateiktas kontrolės komisijos aktas, patvirtinta finansinė apyskaita ir išrinkta nauja valdyba, į kurią įėjo: Brutenis Veitas, Gintaras Čepas, Kazys Bačanskas, Darius Ivaška, Šarūnas Norvaiša, Stasys Goštautas, Daila Izbickaitė ir Marius Žiaugra. Pasiskirstymas pareigomis paliktas pačiai

valdybai. Ligi šiol pirmininku buvo Brutenis Veitas.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

MECHANIC

Wacker Corp, a leader in the construction equip field, seeks an exp'd gas & diesel repair person, hydraulic & electrical exp a must, \$10.00 + per hr. to start, full benefit pkg incl. life ins. & dental. The Wacker Corp, 22 Kulick Rd., Fairfield, N. J. 07006. 201-227-9424. Equal oppty. employer m/f (21-27)

MACHINE

Set-up Person/Operator for punch presses in hi-speed, hi volume stamping shop.

Forklift Operator

Material Slitter

Send resume/qualifications to: HK METALCRAFT MFG CORP PO Box 775, 35 Industrial Rd.

Lodi, NJ 07644 Equal Opportunity Employer m/f

(24-30)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

"Amber Holidays"

1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPESE:

Liepos 20-28 Maskva 1, Vilnius 5,
Maskva 1\$1399.00

Rugsėjo 16-25 Maskva 1, Vilnius 5,
Maskva 2\$1429.00

Gruodžio 6 — sausio 10 Maskva 2, Vilnius 5,
Ryga 4, Leningradas 3\$1514.00

ĮDOMESNI MARŠRUTAI

Liepos 7-24 Maskva 2, Vilnius 5, privačiu autobusu per Pabaltijį iki Leningrado \$1956.00

Spalio 6-23 Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1\$1725.00

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY FOR DEPARTURES FROM BOSTON OR NEW YORK AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

255,000 dolerių lietuvių išlaikymui

Antanas Juodvalkis

Lietuvių Fondo Taryba iš 1987 metų numatomo derliaus - lituanistiniam švietimui, kultūrai ir jaunimui remti - leido paskirstyti 255,000 dolerių. Tai jau antri metai iš eilės Lietuvių Fondas grąžina visuomenei po ketvirtį milijono dolerių iš investuoto kapitalo pajamų, paliekant patį kapitalą nepajudintą.

Prieš 25-rius metus sukurtą finansinę organizaciją, pagal dr. Antano Razmos paskelbtą viziją, pritarus ir įsijungus JAV LB-nei, išaugo į rimtą visuomeninę finansinę instituciją. Lietuvių Fondo investuotas kapitalas, nors ir sumažėjęs bankų mokamoms už indėlius palūkanoms duoda geras pajamas, igalinant LF tarybą paskirti 255,000 dol. lietuviškai veiklai remti.

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijai paskirsčius 1987 m. numatomą derlių ir LF tarybai patvirtinus (kaip to reikalauja LF įstatas), š.m. birželio 13 d. LB soc. reikalų seklyčioje, Chicagoje, buvo sušaukta spaudos ir radijo darbuotojų konferencija.

Pranešimus pradėjo Lietuvių Fondo tarybos pirm. Povilas Kilius, pasidžiaugęs spaudos ir radijo žmonių geru dėmesiu Lietuvių Fondo veiklai ir padėkojęs už gausų dalyvavimą. Lietuviai išgirdo dr. A. Razmos kreipimąsi ir pastangas sukaupti vieną milijoną dolerių ir gaunamomis pajamomis remti lietuvių išlaikymą. Šiandien jau artinamės į ketvirtą milijoną, o jo pajamomis jau paremta lietuvių veikla 2 mil. dolerių, paliekant nepaliestą pagrindinį kapitalą.

Vyriausioji lietuvių karta buvo pavyzdinga ir savo aukomis dosniai parėmė ne tik Lietuvių Fondą, bet ir kitas institucijas: įsteigė lituanistikos katedrą, parėmė leidimą lietuvių enciklopedijos (lietuvių kalba 37 tomas ir anglų - 6 tomas), įruošė Romos ir Washingtono koplyčias, finansavo pasaulio lietuvių ir jaunimo kongresus, dainų ir tautinių šokių šventes, lituanistines mokyklas bei visą kultūrinę veiklą. Lietuviai išieivija iki šiol neturėję panašaus lygio įvykių, išskyrus lietuviškas parapijas su bažnyčiomis bei mokyklomis, kurias sukūrė senoji išieivija. Dabartinė lietuvių išieivija yra pajėgi atlikti didelius darbus ir padidinti Lietuvių Fondo kapitalą.

Pats tarybos pirm. P. Kilius yra taip vadinamos vidurinėsios kartos narys, čia baigęs aukštuosius mokslus, dirba amerikiečių įstaigose ir gerai supranta savos kartos žmonių padėtį. Jis sielojasi, kad tiek mažai šios kar-

tos žmonių yra įsijungę viena ar kita forma į lietuvišką veiklą. Argi tik 5,800 yra lietuvių, kurie supranta Lietuvių Fondo svarbą ir ji remia? Kur gi yra kiti lietuviai? Jei bent 10,000 būtų LF narių, tai - suprantama - ir kapitalas padvigubėtų, imant turimų įnašų vidurkį. Nors šiuo metus siekiama 5 milijonų dol. kapitalo, bet reikia pagalvoti ir apie 10 milijonų. Turint tokį pagrindinį kapitalą, būtų galima patenkinti visus lietuvių švietimo, kultūros ir visuomeninius poreikius. Matant jaunesniųjų lietuvių kartų abejingumą lietuviškai veiklai, ilgainius aukos pradės mažėti ir teks tenkintis tik turimo kapitalo pajamomis. Todėl būtina sukelti tokį kapitalą, kurio pajamų užtektų visai lietuviškai veiklai finansuoti.

Valdybos pirm. Marija Remienė priminė LF sidabrinį jubiliejų ir prašė spaudos ir radijo žmonių talkos. Valdyba yra numatiusi šiais metais užbaigti ketvirtą milijoną ir, kaip lietuvių visuomenės dovana, paskelbti LF minėjimo metu. Tai būtų pati prasmingiausia dovana LF 25-rių metų sukakčiai paminėti ir steigėjams pagerbti.

LF dabar turi 3,675,000 dol. pagrindinio kapitalo. Iki 4 milijonų trūksta 325,000 dol.. Prie gerų norų, stojantieji nauji nariai, ar esantieji didindami savo turimus įnašus, galėtų pasiekti 4 milijonų kapitalą. Valdybos pirmininkė pažymėjo, kad suintensyvinamas aukų rinkimas per LB apylinkių valdybas, prašant raginti vietos lietuvius stipriau prisidėti savo įnašais, kad laiku būtų pasiektas 4 milijonų kapitalas. Spauda ir radijas galėtų ateiti į talką ir išaiškinti kapitalo didinimo reikšmę, nes dabar gaunamų pajamų nepakanka patenkinti nė pusės rimtų ir pagrįstų prašytojų.

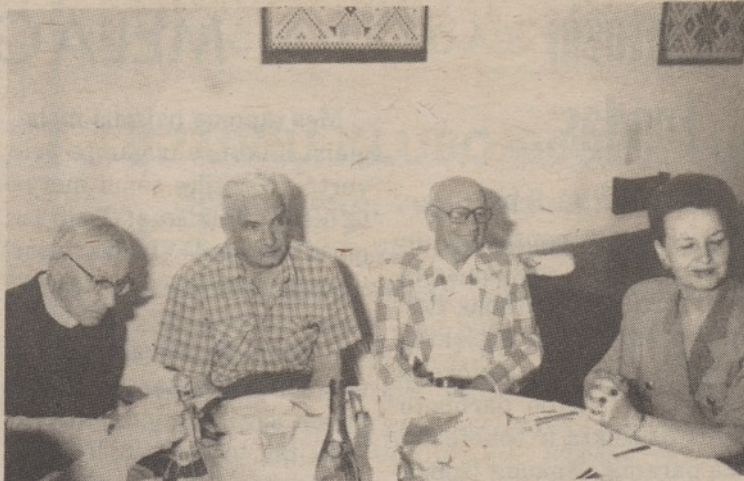
Lietuvių Fondo kapitalas

investuotas saugiai ir duoda geras pajamas. Didžioji kapitalo dalis laikoma indėliuose - sertifikatuose - 64%; valdžios ir korporacijų bonuose - 15%; ir bendrovių akcijose - 21%. Akcijų rinkos vertė pakilusi ir realizuojant galima būtų gauti 45-47% akcijų vertės padidėjimo (akcijose investuota 665,000 dol., o rinkos vertė buvo 977,000 dol.. Akcijų vertės padidėjimas 312,000 dol.). Iš akcijų vertės padidėjimo (capital gain) LF taryba paima 50,000 ir leidžia paskirstyti. Tokiu būdu, gaunama pastoviai ketvirčio milijono dol. skirstymui leista suma.

PELNO PASKIRSTYMAS

Susipažinus su LF tikslais bei veikla, buvo prieita prie svarbiausio šios konferencijos tikslo - LF pelno skirstymo komisijos pranešimo. Pranešimą padarė LF pelno skirstymo komisijos pirm. Stasys Baras, trečius metus vadovaujantis šiai komisijai.

Pelno skirstymo komisiją sudaro po lygiai: LF tarybos 3 rinkti atstovai ir JAV LB Krašto valdybos deleguoti trys nariai. Kuriam nors nariui negalint eiti prisiimti pareigų, iš anksto numatyti pavaduotojai. Taip pat posėdžiuose, stebėtojų teisėmis, gali dalyvauti LF tarybos bei valdybos ir JAV LB tarybos prezidiumo ir Krašto valdybos pirmininkai. Tai gi, pelno skirstymo posėdžiuose dalyvauti gali net 12 narių ir posėdžio sekretorė. Šių metų pelno skirstymo komisiją sudarė: LF tarybos rinkti - Stasys Baras - pirm., dr. Gediminas Balukas ir dr. Antanas Razma, o pavaduotojas - Mykolas Drunga; LB Krašto valdybos deleguoti - dr. Petras Kisieličius - sekr., Vytautas Volertas ir Robertas Vitas, o pavaduotoju - Bronius Juodelis. Taip pat posėdžiuose dalyvavo LF tarybos pirm. Povilas Kilius ir valdybos pirm. Marija Remienė. Studentų stipendi-

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje: prel. dr. J. Prunskis, Br. Kviklys, Dirvos bendradarbis M. Valiukėnas ir A. Steponavičienė. J. Tamulaičio nuotr.

joms rekomenduoti komisiją sudarė šie asmenys: Stasys Baras - pirm., Ofelija Barškėytė, Mykolas Drunga, Bronius Juodelis, Rūta Juškienė ir Robertas Vitas.

Šiais metais komisija nustatytu laiku gavo 72 prašymus \$517,000 sumai, o stipendijoms - 59 prašymus \$91,000 sumai. Iš atsiųstų bendrai paramai gauti 72 prašymai. Dalinai patenkinti 56 arba 78%, o atmesta 11 prašymų arba 15% ir atidėta ateičiai 5 prašymai arba 7%. Stipendijoms, iš gautų 59 prašymų, dalinai ar pilnai patenkinti 34 prašytojai - 58%, nepatenkinti 25 arba 42%. Tokiu būdu, buvo paskirstyta bendrai paramai 200,850 dol., stipendijoms 52,000 dol. ir, neatsiradus prašytojo, paskola 2,150 dol. liko nepaskirta. Šios sumos ir sudaro LF tarybos leista paskirstyti 255,000 dol. sumą. Be to, pelno skirstymo k-ją persvarstė 1985 ir 1986 metais paskirtus, bet nesunaudotus 9000 dol. ir pridėjo prie šių metų skirstymo. Pelno skirstymo komisija turėjo dvi apklausinėjimo sesijas - vieną stipendijų ir vieną skirstymo posėdį. Posėdžiauvo 26 valandas.

Nėra galimybės smulkmeniškai šioje vietoje surašyti skirstymo duomenis, tad pasitenkinsime tik stambesnėmis pozicijomis. Iš 1987 metų numatomo pelno paskirta:

1. 67,570 dol. lituanistiniam švietimui;
2. 52,000 dol. Studentų stipendijoms.
3. 87,820 dol. kultūrinei veiklai;

4. 54,460 dol. visuomeniniams reikalams.

Kaip matome iš pateiktų duomenų, švietimui ir studentų stipendijoms teko didžiausia dalis - 46%, kultūriniam reikalams 33% ir visuomeniniams - 21%.

Pagal institucijas didžiausi paskirstyto pelno dalis teko JAV LB - 100,00, t.y. 38%. PLB valdybai arti \$40,000 - 15%. Likusi suma pasiskirsto tarp daugelio organizacijų ir atskirų asmenų vykdomų darbų. Pažymėtina, kad vis didesnė parama skiriama lietuviškai spaudai.

Po šių pranešimų buvo iškelta keleta klausimų, nors tikėtasi didesnio susidomėjimo LF pelno paskirstymu. Kai kam susidarė vaizdas, jog Lietuvių Fondas yra LB-nės išdininkas, kaip Tautos fondas - VLIKo išdas. Taip nėra. Lietuviai Fondo pelną skirsto komisija, o Tautos fondo visos aukos atiduodamos VLIKo veiklai remti. Tautos fondo vadovybė nei gautų aukų, nei gautų pajamų už palikimus neskirsto. o viską atiduoda VLIKo vykdomai veiklai finansuoti. Lietuviai Fondas gautų aukų nedalina, o tik tų aukų uždarbį - palūkanas per pelno skirstymo komisiją atiduoda lietuvių išlaikymui. Čia ir yra esminis skirtumas tarp šių abiejų fondų. Abu fondai yra reikalingi ir remtini, nes atlieka savo paskirtį.

Lietuvių Fondo paskirstytų sumų apie 55% atiteko LB-nės vykdomų darbų paramai, o likusieji 45% - kitoms institucijoms. LF valdyba tikrina, kad paskirtos sumos būtų naudojamos tik numatytiems tikslams ir išmokama tik projektus įvykdžius. Pavyzdžiui: knygoms leisti paskirtos sumos išmokamos leidykloms, knygą atspausdinus, o ne institucijai ar asmeniui ją paruošus; premijos išmokamos laureatams, o ne institucijoms juos pristatiusioms; lit. mokykloms paramos čekiai išrašomi mokyklų vardu, pagal švietimo tarybos paskirstymą, o ne švietimo tarybai. LF visi išmokėjimai atliekami čekiais, o ne grynais pinigais ir yra lengviau kontroliuoti kur pinigai nueina.

Spaudos konferenciją užsklendė LF steigėjas ir per

(Nukelta į 10 psl.)

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje dalis žurnalistų. Sėdi: P. Petrutis, R. Stepanavičiūtė, D. Brazaitis, prel. dr. J. Prunskis, L. Buntinas, kun. P. Daugintis. Stovi: V. Radžius, Br. Juodelis, A. Juodvalkis, J. Šlajus, B. Brazdžionis ir M. Šimkus. J. Tamulaičio nuotr.

Lietuvių Fondas....

(Atkelta iš 9 psl.)

25-ris metus nepavargstantis jo rėmėjas, garbės komiteto pirm. dr. Antanas Razma, pasidžiaugęs atsiektais duomenimis ir padėkojęs spaudos ir radijo darbuotojams už teiktą ir tebetiekiamą paramą. Spauda išpopuliarino milijoninio fondo idėją, spauda ir radijas tebetalkina tolimesniai kapitalo telkimui.

Didelę LF kapitalo dalį sudaro testamentiniai palikimai, todėl prašomi tautiečiai sudaryti testamentus ir visą ar dalį turto palikti Lietuvių Fondui (Lithuanian Foundation, Inc.). Nors dabar spaudoje dažniau pasirodo žinių apie palikimų pervedimą ok. Lietuvoje likusiems giminėms, bet reikėtų atsiminti, kad tik dalis paliekamo turto tenka giminėms, nes atskaitoma didelės patarnavimų ir teismo išlaidos. Antra vertus, lietuviybės išlaikymas išeivijoje tenka mums patiems ir iš niekur paramos negauname, tad reikia nuolat didinti kapitalą, kad gautų pajamų užtekėtų visai lietuviškai veiklai.

UŽSKLANDAI

Lietuvių Fondo spaudos konferencija praėjo darbingoje nuotaikoje. LF nėra eilinė institucija ir išsiskiria iš kitų organizacijų savo apimtimi ir paskirtimi. LF taryba ir valdyba, kurių narių tarpe daugiausiai yra profesionalų, savo patirtį ir sugebėjimus aukoja Fondo gerovei. Nė vienas iš jų negauna jokio atlyginimo. Lietuvių Fondas turi vieną atlyginamą, pilną laiką dirbančią profesionalę reikalų vedėją ir dalinį darbą dirbantį buhalterį. Visi kiti tarybos ir valdybos nariai atlyginimo negauna, lankantieji LF reikais lietuvių telkinius ir kelio nės išlaidas apsimoka iš savo piniginių.

Spaudoje pasigirsta balsų, siūlančių LF veiklą plėsti, apimant kitų institucijų atliekamus ar užmirštus darbus. Tuo tarpu LF vadovybė nežada kištis į kitų institucijų dirbamus darbus ir toliau pasilieka rėmėju-mece natu. Sukaupiti į vienas ranklas visą kultūrinę ir švietimo veiklą nebūtų tikslu.

Pirm. St. Baras pastebėjo, kad pelno skirstymas nėra per daug malonus ar garsą duodantis darbą, bet atsakingos pareigos, išliekant virš asmeninių ir kitų interesų. Iki šiol nestokojo žmonių, įsijungiančių į šį darbą. Padėka jiems!

Lietuvių Fonde veikia 10 fondų, įsteigtų gyvų ar įamžintų asmenų, turinčių nurodytus tikslus. Tai daugiausia liečia studentų stipendijas. Gyvieji fondų įsteigėjai ne tik nurodo tikslus, bet

Mes tapome baisiais melagiais. Likimas ir gamta privertė. Susitikę senai matytą bičiulį šaukiame: 'Kaip tu gerai atrodai! Tavęs visai noliečia metai!' - nors tas bičiulis atrodo lyg sunkvežimis būtų ji pervaziavęs, o ten, kur garbanos bangavo, dabar saulės spinduliai žaidžia. Bet bičiulis tiki ir karštai spaudžia tau ranką ...

Daug baisesnės melagystės (beveik kriminalas) pasigirsta draugių tarpe: 'Onute, kur tu šukuoji savo plaukus? Jie taip puikiai atrodo!' - ... abi žino, kad plaukai taip nudažyti, kad savininkė net nebežino tikrosios jų spalvos. Cia Onutė, nušvitusi visais dažais, pudromis ir kremais, šūkteli: 'Mariute, tavo suknelė tiesiog svajonė! Ir kaip ji tau tinka!' - ... o Mariutės suknelė plyšta per siūles, nepajėgdama išlaikyti neįprasto jai spaudimo ...

Prieš nedaugelį metų (čia jau pareina nuo to, kaip juos skaičiuoji), prieteliai susitikę klausdavo: 'Na, kaip? Kaip ta blondinė, kurią mačiau su tavim Laisvės alėja vaikštinėjant? O kaip ta brunetė su kuria šokai?'

Tokie klausimai senai jau užmarštyje, kažkur istorijos lapuose įrašyti. Dabar, susitikę senai matytas prietelius šaukia: 'O, kaip tu gerai atrodai! Kokią paslaptį turi jaunystę išlaikyti?' Meluoja. Tikrumoje norėjo pasakyti: 'Na, ir pasenai gi tu!' Bet taip sakyti niekas nedrįsta, jeigu nori bent kokią draugystę palaikyti.

Melavimo menas pasiekia neišpasakytas aukštybes susitikus moterėle. Negi jai sa

kartais patys pasiūlo kandidatus ir skirtingą stipendijos dydį. Tai ne visada derinasi su PSK-jos nusistatymu, bet vistiek pagerbiami fondo ikūrėjų pageidavimai.

Siemetinė vieno tokio fondo sąlyga - pelną skirti ne stipendijai, bet paskolai, liko neišpildyta, nes neatsirado prašytojo. Geriau gauti negražinamą stipendiją, kaip užsitraukti paskolą. Tas parodo, kad būtinos pagalbos mūsų studijuojančiam jaunimui nereikalinga. Prašymuose galėtų pažymėti, kad negavus stipendijos, norėtų gauti paskolą. Tokių neatsirado ir paskola liko neišnaudota. Ką daryti? Ar kalbinti fondo valdytoją pakeisti sąlygas, ar palikti nepaskirtą sumą ir toliau ją auginti iki atsirastų norinčių paskola pasinaudoti?

Spaudos ir radijo žmonių susidomėjimas LF veikla bei skirstomu pelnu buvo geras. LF vadovai - valdybos pirm. M. Remienė ir tarybos pirm. P. Kilius - atsidėjusiai dirba, kad dar šiais metais būtų pasiekta galutinis pilno ketvirtojo milijono įnašas.

MELAGYSTĖS

Sadalv Sikiejiv

kysi, kad susiraukšlėjusi, kaip razinka. Būtų didžiausia kiaulystė iš viso prisiminti apie senatvę ir amžių. Tad entuziastingai sušunki: 'Ponia, jūs lygiai tokia pat, kaip jus mačiau gimnazijos šokiuose!' - nors tie šokiai jau daugiau kaip prieš pusšimtį metų prašokti ... Bet poniam nusišypsos dirbtiniais dantimis, kad kugelis gali ištirpti (normaliose apystovose kugelis netirpsta).

Tėvas ir motina mokė: nemeluok! Tą neretai tėvas patvirtindavo su diržu, bet dabar meluojame kaip padūkė.

Stai keletas to melo deimanių. 'Ponia, jūs domiuojate visą šį balių!'. 'Teresiuke, tavo žavingumas tiesiog nuostabus!' 'Negaliu atsižūrėti į jūsų dekolte!' 'Sakote, jūs iš Marijampolės gimnazijos? Kaip galėjau jūsų nepastebėti?! Aš paskutinis asilas!'

Už melavimą ir tėvas, ir motina bausdavo. Valdžia į tai dar rūščiau žiūri. Bet pameluoti moterėlei - joks nusikaltimas. Jokiose teisėse knygos nėra įrašyta, ir pats sukčiausias advokatas šioje vietoj suklups. Moterėlei gali meluoti kiek tik tavo fantazija išneša. Ir netik diržo negausi, bet gali susilaukti atpildo. Akytės taip sužvilgės, kad visos lempos priges!

Senatvė turi ir gerų savybių. Pavyzdžiui: senior citizens gauna daug nuolaidų - autobuse, muziejuose, krautuvėse. Bet daugumas moterėlių nesinaudoja. Net supyksta: 'Ką jūs manot? Aš daugiau niekad į jūsų krautuvę nebeateisiu!'

Tiesą pasakius, melagystė yra mūsų kraujuje. Nemažai meluojame kasdieniniame gyvenime. Telefonu: 'Vakar išsiučiau čekį. Stebiuosi, kad dar negavote.' 'Lietuvos dukterų baliuje negalėsiu dalyvauti, nes išsisukau koją.' 'Balfui negaliu aukoti, nes rytoj skelbiu bankrotą' ir t.t. Namie meluoti sunkiau. Niekas nebetiki - 'Aš grįšiu vėliau. Turiu daug darbo', 'Kaip aš galiu būti girtas, jeigu nieko negėriau' 'Tą tvorą aš sutvarkysiu rytoj', 'Ta mergina? Aš jos niekad nemačiau!' ...

Nevisada meluojame, kad iš prigimties esame biaueraus būdo. Dažnai pats gyvenimas priverčia meluoti. Skubi į svarbų draugijos valdybos posėdį. Išgirsti policijos automobilio sireną. Labai autoritetingai atrodantis policininkas (visuose pasaulio kraštuose policija gaudinanti atrodą), klausia: 'Tai kur gaisras, kad taip skubi? Parodyk savo drivers license'. Imi nuolankiai aiškintis: 'Officer (taip reikia kreiptis, nors mintyse visai kitokius pavadinimus jam turi), mano žmona gimdo, skubu jai

padėti'. Šitoks melas tik filmose praeina. Pilni keliai gimdančių.

Gerokai nevalyvus melas: 'Mano širdis tik tau priklauso'. Jeigu mergaitė tiki, neverta su ja prasidėti. Ji per daug tiki. Patikės ir kitam. Tiesą pasakius, mergaitės įvertina melą. Kuo daugiau meluoja, tuo geriau. O todėl, kad ir jos pačios šioje srityje gerokai išprususios.

Lygybės dėliai turiu pasakyti, kad vyrai taip pat mėgsta melą. Prisiklijavę peruką bando sukti galvą kokiai damai, brutaliai falsifikuodami savo amžių. Tik vyrams blogiau. Kurią dieną ar naktį paaškęs.

Pats kvailiausias melas: atėjus į svečius tau pasiūlo gerą gėrimą, o tu mandagu-

mo apsėstas sakai - 'Labai ačiū, bet gal ...' Seimininkai čia pat sustoja savo vaišingumą rodyti ir tu sėdi sausas, kaip lenta ...

PS. Pasirašau slapyvardė Man dar reikės ir su moterėlėmis susitikti.

Dar viena PS: Sis rašinys gerokai ilgas. Skaitytojai pageidauja ir manęs prašo rašyti kuo ilgesnius straipsnius. (Melas)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Mirus mokytojai

ELENAI

KUPREVIČIUTEI-BLIUDŽIUVIENEI,

jos vyrui ALBINUI BLIUDŽIUI, dukrai IZA-

BELEI-MILDAI ir sūnui ALGIUI su šeimomis,

skausmo ir liūdesio valandoje, reiškiamo gilią

užuojautą ir kartu liūdime..

Edvardas Milkauskas
Vincas Žebertavičius
Vytautas Ogilvis
Dana Kraniusienė
Vladas Jomantas

Taupa

— Lithuanian Credit Union
— Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIKURĘS NUOSAVUOSE NAMUOSE —

767 East 185th St.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

MOKAME AUKŠTESNES	SKOLINAME GERES-
PALŪKANAS UŽ:	NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
TAUPYMO SĄSKAITAS	SĄLYGOMIS:
CERTIFIKATUS	ASMENINIAMS REI-
IRA SĄSKAITĄ	KALAMS. AUTOMOBILI-
PENSIJŲ ČEKIŲ	LIŲ PIRKIMUI. NAMŲ
SĄSKAITĄ	PAGERINIMUI (HOME
(DIRECT DEPOSIT)	EQUITY). NAMŲ
	PIRKIMUI (MORGIČIAI).

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's
cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens
sąskaitas.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:30 val. p. p.
Pentadieniais nuo 10:00 val. r. — 6:00 val. vak.

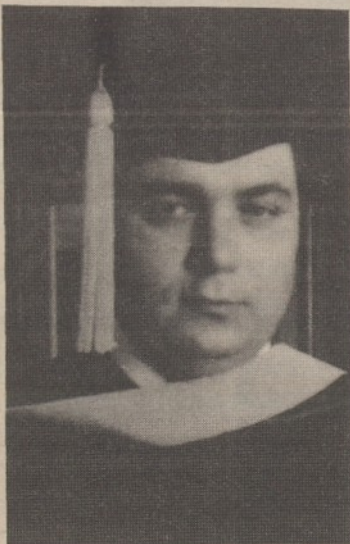
SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

DVIGUBA ŠVENTĖ RASTENIŲ SEIMOJE

Aldona ir Jonas Rasteniai, Clevelande, OH, birželio 20 dieną atšventė sūnaus ir dukros atsiekimus moksle.

Jonas S. Rastenis

JONAS S. RASTENIS š.m. birželio 18 d. Dyke College gavo bakalauratą (BS) Magna Cum Laude (Accounting). Studijuodamas priklaušė Delta klubui, buvo prezidentu Accounting Assn ir gavo keletą vertingų atžymėjimų. Šiuo metu dirba Progressive Ins. Co.

Laimutė McGahey

Jo sesuo **LAIMUTĖ MCGAHEY** š.m. birželio 11 d.

Ottawos universitete gavo magistro laipsnį - Master in Health administration. Pažymėtina, kad ji studijavo dirbdama Ottawos ligoninėje aukštose pareigose, kaip Assistant Director of Nursing. Clevelandiečiai Laimutę prisimena kaip iškilią 'Žaiibo' sportininkę.

• Šv. Vitus slovėnų parapijos vasaros festivalis įvyks liepos 10, 11 ir 12 d. Meninę programą atliks Alpinė sekstetas, slovėnų tautinių šokių grupė, kroatų Tambaritzans, lenkų Syrena ir trys orkestrai. Bus galima gauti skanių sloveniškų valgių. Festivalio vieta parapijos aikštėje šalia Dirvos pastato, St. Clair ir Norwood gatvių kampas.

Nijolės Sadūnaitės naują knygą "A Radiance in the Gulag", reklamuoja Trinity Communications biuletenis Trinity Communications yra katalikiška knygų leidykla. Viena savo biuletenyje - New Titles, ši Sadūnaitės knyga aprašoma pirmame puslapyje. Įdėta ir autorės nuotrauka, trumpai aprašomas knygos turinys, nurodoma knygos dydis ir kaina. Šios leidyklos adresas: Trinity Communications, P.O. Box 3610, Manassas, Va. 22110-0973. Knygos kaina: įrišta į kietus viršelius — 9.95 dol., popieriniais viršeliais — 5.95 dol.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Vinco Gelgato plaukų kirpyklos kainos: pensininkams ir vaikams \$4.00, vyrams \$8.00 už reguliarių plaukų nukirpimą. 687 East 185 Street.

Clevelando lietuvių vaikų darželio "Tėvynės žiburėliai" 1987 m. abiturientai: Diana Leparaskaitė, Jonas Grigaliūnas, Laura Rukšėnaitė ir Tadas Tamošiūnas. D. Grigaliūnienės nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **LIEPOS 12 D.** 12 val. SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučių sodyboje.

• **LIEPOS 19 D.** SLA 14 kuopos gegužinė p. Jokūbaičių sodyboje.

• **LIEPOS 19 D.** Pensininkų klubo gegužinė Dievo Motinos parapijos kavinėje. Pradžia 12 val..

• **LIEPOS 26 D.** Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• **RUGPIŪČIO 2 D.** Ramovėnų gegužinė prie ežero.

• **RUGPIŪČIO 23** - Lietuvių klubo metinė gegužinė.

• **RUGSĖJO 12-13 D.** Jubiliejinių Metų renginys.

• **RUGSĖJO 20 D.** BALFo gegužinė Beachland Park prie ežero.

• **RUGSĖJO 26** — Lietuvių namų metinis balius ir klubo premijos įteikimas.

• **RUGSĖJO 27 D.** Ateitinių šeimos šventė.

• **SPALIO 17 D.** Pabaltiečių vakaras Lietuvių namuose. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių sąjunga ir Estų taryba.

• **SPALIO 31 D.** Neringos tunto tradicinis balius.

• **Lapkričio 7-8 D.** D. D. Lietuvių Dienos.

• **LAPKRIČIO 21 D.** L.K. V.S. Ramovės kariuomenės šventės minėjimas.

KVIEČIAME DALYVAUTI

LIETUVIŲ KLUBO GEGUŽINĖ

Sekmadienį, rugpjūčio 23 d.,

12 val. — 6 val. vak. Kroatų sodyboje,

10022 Mulberry Road, Chardon, Ohio,

apie 5 mylios į rytus nuo 306 kelio. Klubas, čia seniau rengdavęs gegužines, vėl grįžta į Kroatų sodybą, kuri dabar yra atnaujinta ir patogiai įrengta. Atvykdami į gegužinę turėkite su savimi klubo nario bilietą. Veltui alus. Skanūs valgiai. Jaunimui žaidimai ir prizai. Šokiams orkestras.

Kviečiame visus dalyvauti gražiausioje ir didžiausioje Lietuvių Klubo narių, jų šeimų ir visų lietuvių gegužinėje.

...

**LIETUVIŲ NAMŲ METINIS
BALIUS ir LIETUVIŲ KLUBO
PREMIJOS ĮTEIKIMAS
ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO MĖN. 26 D.,
7 val. 30 min. vak., Lietuvių namų salėje.**

Lietuvių Namų tradicinis balius, kuriame įteikiama Lietuvių Klubo \$1,000 premija, dalyvaujant ir praėjusiųjų metų premijų laureatams.

Skani vakarienė. Vynas ir šampanas. Serbų MELODIJOS orkestras. Iškilios šventės nuotaika. Bilietų kaina bus paskelbta vėliau. Rezervacijos tel. 531-2131.

**LIETUVIŲ KLUBO
IR LIETUVIŲ NAMŲ
DIREKTORIŲ TARYBA**

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00.

Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

DIRVA

Du tūkstančiai dolerių Korporacijai Neo-Lithuania

• DIRVA ateinančią savaitę dėl JAV Nepriklausomybės šventės neišeis. Sekantis numeris išeis liepos 16 d.

MISIOS UŽ MIRUSIUS NEOLITUANUS

Liepos 12 d., sekmadienį, 10:15 val. r. Tėvų jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, bus atnašaujamos šv. Mišios už prieš metus mirusius LST Korp! Neo-Lithuania filisterį Petrą Stoncelį ir mecenatą Simą Kašelionį. Prašome visus korporantus, korporantes, gimines, draugus ir pažįstamus šiose mišiose dalyvauti.

• Dr. Leonas Kriaučeliūnas, ALT S-gos pirmininkas, lankėsi Los Angeles, kur dalyvavo ir Sąjungos vardu sveikino tautinės minties nuoširdų rėmėją prelatą Joną Kučingį jo kunigystės penkiasdešimties metų jubiliejinėje šventėje.

Ta pačia proga ALT S-gos pirmininkas susitiko su Los Angeles skyriaus valdyba ir pabendravo su lonsangeliečiais Tautinės Sąjungos veikėjais. (rs)

• ALT S-gos Los Angeles skyriaus ruošiamą gegužinį įvyks š. m. liepos 19 d. po pietų Lietuvių Tautiniuose Namuose. Visi kviečiami atsilankyti maloniai praleisti laiką.

• Anuprui Savokaičiui, Branswick, N. J., 70 metų amžiaus proga, žmona Ona ir dukters suruošė pagerbimą, sukviesdamos virš šimtą svečių.

Sukaktuvininkas buvo nustebintas, pamatęs kiek daug draugų jis turi.

Vakaras gražiai praėjo ir sukaktuvininkui buvo pareikšti gražiausi linkėjimai. (s)

MIRĖ KAZIMIERAS JASIONAS

Eidamas aštuoniasdešimtuosius savo amžiaus metus, širdies smūgio pakirstas, staiga mirė Kazimieras Jasiūnas, buvęs Žemės ūkio Akademijos (Noreikiškėse - Kaune) ekonomikos fakulteto dekanas. Palaidotas Karmėlavos naujose kapinėse 1987 m. birželio 11 dieną.

Velionis Kazimieras Jasiūnas, kilimu pakruojietis, laisvos Lietuvos laikais studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Diplomą gavo okupacijų metais Vilniaus universitete. 1931 m. jis pradėjo dirbti Pienocentre ir jame pasiliko iki 1947 m., paskutinius kelis metus direktoriaus pareigose. Greta administracinio darbo, K. Jasiūnas 1933-40 m. redagavo Pienocentro leidžiamą biuletenį 'Pieno ir gyvulių ūkis', parengė 'Grietinės nugriebimo punktų vedėjams vadovėlį' ir rašė kitais pieno ūkio klausimais. (mv)

• Dr. Povilas Švarcas, ALT S-gos St. Louis skyriaus pirmininkas, sunegalavęs buvo ligoninėje pasitikrinti sveikatą. Dabar išsisi namuose. Linkime stiprėti..

• Povilas Naureckas, Lemont, Ill., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• Vincas Apanius, Chesterland, Ohio, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

• Kristina Švarcaitė ir Rūta Tervydytė, drauge su Rūta Sakiene, ALT S-gos pirmininke, praleido atostogas Hawajuose. K. Švarcaitė yra ALT S-gos Los Angeles skyriaus valdybos narė jaunimo reikalams.

Prieš metus, liepos 5 d. Cicero mieste, mirtis išplėšė iš mūsų tarpo Korp! Neo-Lithuania filisterį, buvusį Šilalės teismo tardytoją Petrą Stoncelį.

Į neolituonų korporaciją jis įstojo 1933 m. ir išbuvo joje, likdamas ištikimas jos idėjoms, ligi savo paskutinio atodūsio.

Sunkus ir permainingas buvo jo gyvenimas. 1957 m. atvykęs į Ameriką, jis pelenėsi pragyvenimą sunkiu, menkai apmokamu fiziniu darbu. O sulaukęs 62 metų amžiaus išėjo į pensiją, gaudamas paskutiniais metais tik 329 dol. į mėnesį. Ir vis tik jis sugebėjo sutaupyti keletą šimtų dolerių, kad tamentu paskirstytų juos lietuvių tautinėms organizacijoms. Korp! Neo-Lithuaniai jis paliko \$2,000. Po šimtą dolerių - jo pamėgtai 'Dirvai' Lietuvių Tautiniam Namam Chicagoje, Lietuvių Tautinei Sąjungai Amerikoje ir Lietuvių Fondui. Kitiems po mažiau.

Gimė jis 1910 m. birželio 27 dieną Švėkšnoje, Juozo ir Barboros Kazaitės - Stoncelių šeimoje. 1923 m. V. Laboko paruoštas jis įstojo į Švėkšnos progimnaziją, kur tada buvo jaučiama stipri ateitininkų bei pavasarininkų įtaka.

1928 metais buvo pastatyti nauji Švėkšnos gimnazijos rūmai. Pašventinti atvyko pats Prezidentas Antanas Smetona. Visa šventė padarė a.a. Petrui gilų įspūdį.

Iškilo reikalas steigti tautišką organizaciją. 'Jaunosios Lietuvos' ratelio steigėjai iš mokytojų tarpo buvo T. Blinstrubas, A. Cinikas ir K. Motušis. O iš mokinių - A. Jasas, K. Pocius, P. Juodeikis, K. Dirgėla, A. Klumbys, Petras Stoncelis bei kiti kurie baigę gimnaziją ir išvykę į Kauną studijuoti įstojo į LST Korp! Neo-Lithuania.

1932 m. baigęs gimnaziją, Petras įstojo į teisių fakultetą Vytauto Didžiojo Universitete. Čia jis dažnas Korp! Neo-Lithuania vėliavnešys

A. A. Petras Stoncelis.

V. A. Račkausko nuotr.

paraduose bei iškilminguose parengimuose.

1938 metais, baigus teisių fakultetą, Petras yra skiriamas konfiskacijų bylų vedėju Klaipėdos krašte. 1939 m. vokiečiams Klaipėdos kraštą okupavus, jis perkeliamas toms pačioms pareigoms į Tauragę, vėliau į Virbalių.

1940 m. birželio 15 d. rusai okupuoją Lietuvą. Prezidentas Smetona Virbaliuje pereina sieną į Vokietiją. Rusai perima visą muitinėje rastą turtą ir Petrą atleidžia.

Draugams padedant, Petras gauna Lietūkyje revizoriaus darbą, bet žydams pradėjus 'aiškinti' Petro praeitį, jis iš pareigų pasitraukia ir slapstosi Žemaitijoje. 1941 metais, vokiečiams okupavus Lietuvą, Petras skiriamas Šilalės teismo tardytoju. Antrą kartą rusams prie Lietuvos priartėjus, jisai pasitraukė į Vokietiją.

1957 metais Petras iš Hamburgo atvyko pas gimines į JAV ir, pasisvečiavęs vienur-kitur, pastoviai apsigyveno lietuviškam Cicero mieste. Čia jis sutiko daug senų draugų ir korporantų. Jam teko sunkokai, fiziniai dirbti tai ligoninėj, taip po-

pieriaus fabrike, tad sulaukęs 62 metų amžiaus pasitraukė į pensiją.

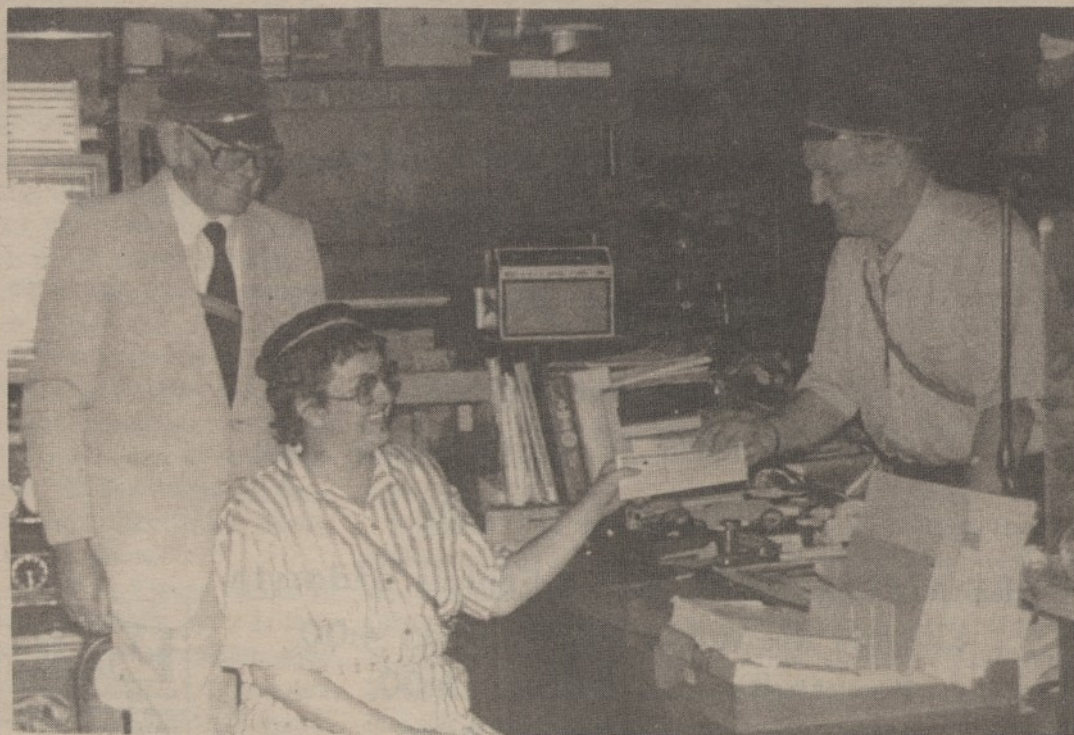
1963 metais Cicero, drauge su Gvidu Valantinu, Vytautu Galvydžiu ir Miku Maksvyčiu, jis įkūrė jūrų šaulių kuopą. Bet labiausiai jam prie širdies buvo neolituonų korporacija, nepraleisdamo susirinkimų, išvažiavimų, pobūvių. Ir ne tik pats į juos atvykdavo, bet dar su savo mašina ir kitus atveždavo. Visi žinojo jo paslaugumą ir draugiškumą.

Paskutiniais metais jo sveikata sumenko, išsivystė sunki emfizema-astma. Ciceriškė Ona Simonaitienė ėmėsi jį nuoširdžiai slaugyti, pratęsė jo gyvenimą porą metų. Tačiau pavargusi širdis 1986 m. liepos 5 dienos rytą nustojo plakusi.

Laidotuves iš Cicero Sv. Antano bažnyčios suorganizavo ir pravedė Korp! vyr. valdybos narys inž. Vaclovas Mažeika.

Palaidotas lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Raudonam granito antkapy iškaltas LST Korp! Neo-Lithuania herbas.

Vyt.A.Rėk.

Petro Stoncelio testamentu vykdytojas fil. V. Račkauskas įteikia Korp! Neo-Lithuania pirm. K. Brazdžionytei ir valdybos nariui inž. V. Mažeikai 2000 dol. čekį.

A. + A.

MYKOLUI NAGURSKIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liū-

dime su DANUTE VENCLAUSKAITE.

Elžbieta ir Vladas
Valia i